בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ

סֵפֶר

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

בְּרִיוֹן פוּן חִיזוּק, אֱמוּנָה
און פְּרַאקְטִישֶׁע עֵצוֹת פַאר׳ן לֶעבְּן,
גֶעשְׁרִיבְּן דוּרְךְ רֹאשׁ יְשִׁיבַת
תִּפְאֶרֶת הַתּוֹרָה בְּרֶסְלֶב

אִידִישׁ

תשפ"ה

407

לשליחת מכתבים ושאלות
אל הראש ישיבה שליט"א

בדואר:

MECHON ATZUSOI EMINU
PO BOX: 646
LIBERTY, NY 12754-9998

או דרך:

HTTPS://BRESLEVCENTER.COM/ANSWERS

להרשמה לקבלת המכתב היומי במייל:

CHIZIKYOMI@RABBIROTH.ORG

להשתתפות וליטול חלק

בקונטרסים השבועיים או בשאר ספרי
המכון, המאירים את בתיהם
של אלפי יהודים

התקשרו אל הגבאי
מוה"ר **משה גראס** שליט"א
053-316-3399

בארה"ב ניתן להתקשר אל הגבאי
מוה"ר **לייבי ראטה** הי"ו
347-578-4449

או שלחו מייל לכתובת
DONATE@KERENHADFUSA.ORG

מכון עצתו אמונה

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

וָואס זִיךְ פָּארְצוּנֶעמֶען פַאר דִי נַייֶע יָאר?........................ א
וִוי אַזוֹי עֶנְטְפֶערְט מֶען שְׁאֵלוֹת אִין צְנִיעוּת?........................ ב
אִיבֶּערְטְרַאכְטְן אַלְטֶע הֲלָכָה שְׁאֵלוֹת?........................ ג

אִישׁ אֱמוּנוֹת

דוּ הַאלְסְט נִישְׁט פוּן זִיךְ, דָאס לָאזְט נִישְׁט וַואקְסְן........................ א
אַזוֹיפִיל מֶענְטְשְׁן וַוארְטְן אַרַיינְצוּקוּמֶען זִיךְ דוּרְכְרֶעדְן........................ א
מַזָל טוֹב פַאר דִי חֲתוּנָה פוּן דַיין טָאכְטֶער........................ ב
אַיינְשְׁפַּארְן אִין אַ קְלַאזֶעט?........................ ג
אַ מָאטָארְסֵייקְל אִיז אַ סַכָּנָה........................ ג
אַ צַדֵיקֶת וָואס הָאט גֶעהֵייסְן אֵיידְל?........................ ד
זֵייעֶר אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף דִי גֶעפִילְן פוּן אַנְדֶערֶע........................ ד
פָּאלְג אַלֶעס דִי יְשִׁיבָה........................ ה
גְרוֹיסֶער חִילוּק אִין יָארְן בַּיי זִיווּג שֵׁנִי?........................ ו
מִזְמוֹר לְתוֹדָה אִיז אַ סְגוּלָה פַאר גֶעבּוֹירְן........................ ו
וֶוען אַ מֵיידְל קוּמְט נִישְׁט צְנִיעוּת'דִיג?........................ ז
רֶעדְן מִיט דֶרֶךְ אֶרֶץ, וֶועט אַלֶעס זַיין גוּט........................ ז
נִישְׁט אָפְּלַאכְן פוּן וָואס מֶען רֶעדְט אִינֶעם מוֹסָד........................ ח
עֶס אִיז גוּט צוּ זַיין בַּאשֶׁעפְטִיגְט........................ ח
זָאגְן מִשְׁנַיוֹת וֶועט דִיךְ מַאכְן פַאר אַ צַדִיק........................ ט

לֶערְנֶען מִיט דִי בָּחוּרִים, אוּן שְׁפִּילְן מִיט זֵיי .... י
ווִי טְרֶעפְט מֶען אַ צַדִיק צוּ מַאכְן וִידוּי דְבָרִים? .... יא
נַייֶע אַלְבּוּם "וָואס אִיז אַ רֶבִּי?" .... יא
מְסִירַת נֶפֶשׁ פַארְן ווִילְן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן .... יג
מוֹחֵל זַיין מַיין טַאטֶע? .... טז
כַּוָונוֹת הַנַעֲנוּעִים .... טז
זִיךְ זֵייעֶר הִיטְן נִישְׁט צוּ וֶוערְן אִין כַּעַס .... יח
שֶׁעצְן דֶעם מַאן, נִישְׁט קַיין חִילוּק וָואס עֶר אִיז .... יח
גֵיין נָאךְ גֶעלְט אִיז אַ תִּיקוּן פַארְן מֶענְטְשׁ .... כ
אַלֶעס זָאל זַיין אָפְן, מֶען זָאל אַלֶעס קֶענֶען זֶען .... כא
וַוייטֶער מְכַבֵּד זַיין דִי עֶלְטֶערְן .... כא
דֶער מַאן אִיז אִין אַן אָרְגָאנִיזַאצְיֶע פוּן חֶסֶד .... כג
שֵׁיינֶע וֶוערְטֶער פַאר דִי וַוייבּ .... כד
בָּארְגְן גֶעלְט צוּ קוֹיפְן אַ דִירָה .... כה
מִנְהָגִים פוּן עֶרֶב יוֹם כִּיפּוּר .... כו
אַ זִיסֶע יָאר, אַ גוּטֶע יָאר, מִיט יְשׁוּעוֹת אוּן רְפוּאוֹת .... כז
הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער, אִיךְ ווִיל שָׁלוֹם אִין שְׁטוּבּ .... כח
אוֹיסְגֶעבְּן גֶעלְט מִיט שִׂמְחָה פַאר מִצְוֹות .... כט
אִיךְ בִּין מְקַנֵא דַיין זְכוּת, ווִי דוּ זָארְגְסְט פַאר דַיין טַאטֶע .... ל
לְכָבוֹד דִי נַייֶע יָאר זִיךְ מְקַבֵּל זַיין צוּ גְרִיסְן יֶעדְן .... לא
סוּכּוֹת אִיז מוֹהֲרָא"שׁ'ס זַאךְ .... לב

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

וָואס זִיךְ פָּארְצוּנֶעמֶען פַאר דִי נַייעֶ יָאר?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְנְ'ס הִילְף וֶועט זַיין מַיין גֶעבוּרְטְסְטָאג דֶעם קוּמֶענְדִיגְן וָואךְ, הָאבּ אִיךְ נָאכְאַמָאל גֶעוָואלְט פְרֶעגְן וָואס אִיךְ זָאל זִיךְ אוּנְטֶערְנֶעמֶען לְכָבוֹד דִי גֶעבוּרְטְסְטָאג אוּן לְכָבוֹד דִי נַייעֶ יָאר.

פַארְגַאנְגֶענֶע יָאר הָאט מִיר דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א גֶעזָאגְט אַז אִיךְ זָאל עֶפֶּעס קָאכְן אוֹיף שַׁבָּת קוֹדֶשׁ, אִיךְ הָאבּ טַאקֶע פְּרוּבִּירְט דָאס צוּ טוּן, אֲפִילוּ אִיךְ עֶס נִישְׁט שַׁבָּתִים אִין שְׁטוּב הָאבּ אִיךְ זִיךְ מִשְׁתַּדֵל גֶעוֶוען צוּ בַּאקְן עֶפֶּעס אוּן עֶסְן פוּן דֶעם שַׁבָּת, אָדֶער הָאבּ אִיךְ צוּגֶעגְרֵייט אַ סַאלַאט אוֹיף שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת אוּן עֶס גֶעשִׁיקְט אִין שׁוּל. אָבֶער לְמַעֲשֶׂה הָאט פַּאסִירְט מֶער פוּן אַפָּאר מָאל אַז אִיךְ הָאבּ גָארְנִישְׁט גֶעמַאכְט אוֹיף שַׁבָּת.

אִיךְ הָאבּ גֶעוָואלְט פְרֶעגְן וָואס אִיךְ זָאל זִיךְ פָּארְנֶעמֶען דָאס יָאר, אוּן אוֹיךְ הָאבּ אִיךְ גֶעוָואלְט פְרֶעגְן וָואס הֵייסְט זִיךְ אוּנְטֶערְנֶעמֶען אַ קַבָּלָה, מֶען דַארְף זָאגְן 'הֲרֵינוּ מְקַבֵּל עָלַי'?

אִיךְ וֶועל זִיךְ זֵייעֶר פְרֵייעֶן צוּ בַּאקוּמֶען אַן עֶנְטְפֶער.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַאן, י"ז אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ'

נֶעמְט זִיךְ פָאר צוּ הַאלְטְן דִי גוּטֶע קַבָּלָה פוּן פַארְיָאר, צוּ מַאכְן עֶפֶּעס

אַ גוּטֶע עֶסְן לְכָבוֹד שַׁבָּת, מֶען דַארְף נִישְׁט נֶעמֶען אַ נַייעֶ פְּרִישֶׁע גוּטֶע קַבָּלָה. נֶעמְט זִיךְ פָאר דָאס וָואס אִיר הָאט זִיךְ פָּארְגֶענוּמֶען פַארְיָאר; מַאכְט עֶפֶּעס אַ גוּטֶע עֶסְן לְכָבוֹד שַׁבָּת, מַאכְט עֶס מִיט שִׂמְחָה, דֶער רֶבִּי זָאגְט אַז מַאכְן עֶסְן פַאר שַׁבָּת אִיז אַ תִּיקּוּן פַאר אַלֶעס.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

...

ווִי אַזוֹי עֶנְטְפֶערְט מֶען שְׁאֵלוֹת אִין צְנִיעוּת?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער ראֹשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אַ גְרוֹיסְן יִישַׁר כֹּחַ אוֹיף דִי שֵׁיינֶע שִׁיעוּרִים פַאר פְרוֹיעֶן, אוֹיף דִי גֶעוָואלְדִיגֶע חִיזּוּק בְּרִיוְון, אוּן אוֹיף אַלֶעם, אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, מֶען זָאל פָארְן אוּן קוּמֶען גֶעזוּנְטֶערְהֵייט אוּן לַייכְטֶערְהֵייט, מִיר וֶועלְן דַאוֶוענֶען פוּן דָא, אוּן דֶער ראֹשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א זָאל אוּנְז אִינְזִין הָאבְּן פוּן דָארְט.

אִיךְ ווִיל פְרֶעגְן וָואס צוּ טוּן וֶוען אַ מַאמֶע פְרֶעגְט שְׁאֵלוֹת וֶועגְן צְנִיעוּת, וָואס יָא צוּ קוֹיפְן אוּן וָואס נִישְׁט, ווִי אַזוֹי אִיר צוּ עֶנְטְפֶערְן; וֶוען אִיךְ וֵוייס אַז זִי אִיז אַבִּיסְל ווַייט אִין דִי נוֹשֵׂא אוּן פַארְשְׁטֵייט נִישְׁט אַ חִילּוּק פוּן רוֹיט מִיט שְׁוַוארְץ.

יִישַׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ – יוֹם ג' פַּרְשַׁת נִצָּבִים, כ"ג אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן מָרַת ... תִּחְיֶ', מְנַהֶלֶת בֵּית פֵיגָא בְּנֵי בְּרַק

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

וֶוען אַ פְרוֹי פְרֶעגְט אַייךְ אַ שְׁאֵלָה אִין צְנִיעוּת אִיז גְרִינְגֶער צוּ זָאגְן ווִי פַאר אֵיינֶער וָואס פְרֶעגְט נִישְׁט, ווַייל אַז מֶען פְרֶעגְט – אִיז שׁוֹין אַ סִימָן אַז מֶען ווִיל הֶערְן אוּן מֶען אִיז גְרֵייט אָנְצוּנֶעמֶען.

מִיט דֶעם דַארְףְ מֶען וִויסְן אַז מֶען דַארְףְ מִיט גֵיין מִיט יֶענֶעמְ׳ס מֹחַ אוּן מִיט יֶענֶעמְ׳ס גֶעפִילְן. דָאס בֶּעסְטֶע אִיז אַז מֶען הֶעלְפְט יֶענֶעם טְרַאכְטְן, מֶען שְׁמוּעֶסְט אוֹיס מִיט יֶענֶעם. לְמָשָׁל מֶען פְרֶעגְט: ״דָאס אִיז נִישְׁט אַבִּיסְל צוּ אוֹיפְפַאלְנְד? דָאס אִיז נִישְׁט אַבִּיסְל צוּ קוּרְץ?״ דָאס הֵייסְט מֶען שְׁמוּעֶסְט מִיט יֶענֶעם, מֶען פְרֶעגְט יֶענֶעם, אַזוֹי וִוי לָאמִיר הֶערְן אוֹיךְ דַיין מֵיינוּנְג, אוּן אַז יֶענֶער עֶנְטְפֶערְט ׳אִיךְ זֶע נִישְׁט וָואס אִיז שְׁלֶעכְט מִיט דֶעם וְכוּ׳׳ זֶעט מֶען אַז יֶענֶער אִיז נָאכְנִישְׁט גְרֵייט.

מֶען דַארְףְ אַסַאךְ בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן מֶען זָאל רֶעדְן נָאר צוּ אוֹיעֶרְן וָואס הֶערְן. אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי בְּרֶענְגְט דֶעם לָשׁוֹן הַזּוֹהַר (פַּרְשַׁת תְּצַוֶּה, דַּף קפו:): ״זַכָּאָה מַאן דְּמַלִּיל עַל אוּדְנִין דְּשָׁמְעִין״, ווארוּל אִיז דֶעם וָואס רֶעדְט צוּ אוֹיעֶרְן וָואס הֶערְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

...

אִיבֶּערְטְרַאכְטְן אַלְטֶע הֲלָכָה שְׁאֵלוֹת?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ הָאב נִישְׁט קֵיין מְנוּחָה פוּן אַן אַלְטֶע מַעֲשֶׂה. פַאר עֶטְלִיכֶע יָאר צוּרִיק הָאב אִיךְ גֶעהַאט אַסַאךְ שְׁאֵלוֹת, אוּן דֶעמָאלְט הָאב אִיךְ נִישְׁט אַלֵיין גֶעפְרֶעגְט דֶעם דַיָּן נָאר מַיין מַאן פְלֶעגְט אַלֶעס פְרֶעגְן. אוּן נָאכְדֶעם הָאבְּן מִיר אָנְגֶעהוֹיבְּן וַוארְטְן אַ שִׂמְחָה, אוּן וֶוען אִיךְ דֶערְמַאן זִיךְ פוּן דֶעם הָאב אִיךְ נִישְׁט קֵיין מְנוּחָה, וַוייל אִיךְ טְרַאכְט אַז וֶוען אִיךְ וָואלְט אַלֵיין גֶעפְרֶעגְט וָואלְט מֶען מִיר אַנְדֶערְשׁ גֶע'פַּסְקְנְ'ט.

יְיַשֵׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פָּרָשַׁת נִצָּבִים, כ"ג אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

מָרַת... תִּחְיֶ'

דִי זַאךְ פוּן אִיבֶּער טְרַאכְטְן נָאכְן פְרֶעגְן שְׁאֵלוֹת - אִיז אַ שְׁרֶעקְלִיכֶע יֵצֶר הָרָע, דָאס הָאט נִישְׁט מִיט אִידִישְׁקֵייט, דָאס הָאט נִישְׁט מִיט קְדוּשָׁה, דָאס הָאט מִיט דִי יֵצֶר הָרָע וָואס וִויל צֶעבְּרֶעכְן; וַוייל אַז מֶען הָאט גֶעטוּן וָואס מֶען דַארְף טוּן, מֶען הָאט גֶעפְרֶעגְט בַּיים רָב אָדֶער דַיָּין - טָאר מֶען מֶער נִישְׁט אִיבֶּער טְרַאכְטְן.

בֶּעטְס דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִיר זָאלְט זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין פְרֵיילִיךְ, וֶועט אִיר הָאבְּן גוּטֶע מַחְשָׁבוֹת. דֶער הֵיילִיגֶער זוֹהַר זָאגְט (תִּיקּוּן כב, דַּף סז.): "וְאִתְוָון בְּשִׂמְחָ"ה אִיהִי מַחֲשָׁבָ"ה", מַחֲשָׁבָה אִיז דִי זֶעלְבֶּע אוֹתִיּוֹת פוּן בְּשִׂמְחָה; דוּרְךְ זַיין פְרֵיילִיךְ קֶען מֶען הָאבְּן גוּטֶע מַחֲשָׁבוֹת. אַזוֹי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב', סִימָן י): "עַל יְדֵי מָרָה שְׁחוֹרָה" וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז נִישְׁט פְרֵיילִיךְ, "אִי אֶפְשָׁר לְהַנְהִיג אֶת הַמֹּחַ כִּרְצוֹנוֹ" אִיז אִים זֵייעֶר שְׁוֶוער צוּ קֶענֶען טְרַאכְטְן נָארְמַאל, "וְעַל כֵּן קָשֶׁה לוֹ לְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ" מֶען קֶען נִישְׁט טְרַאכְטְן גוּט, דִי קָאפּ לוֹיפְט נֶעגֶעטִיווּ, "רַק עַל יְדֵי הַשִּׂמְחָה יוּכַל לְהַנְהִיג הַמֹּחַ כִּרְצוֹנוֹ, וְיוּכַל לְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ, כִּי שִׂמְחָה הוּא עוֹלָם הַחֵרוּת" אָבֶּער וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז פְרֵיילִיךְ, דֶעמָאלְט קֶען עֶר טְרַאכְטְן גְרַאד וְכוּ'; וַוייל וֶוען מֶען אִיז פְרֵיילִיךְ אִיז דֶער מֹחַ בְּרֵייט אָפְן אוּן נִישְׁט מְצוּמְצָם.

בֶּעטְס דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן יֶעדְן טָאג דִי תְּפִלָּה:

"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֶעלְף מִיךְ אִיךְ זָאל זַיין פְרֵיילִיךְ, בִּיז אִיךְ זָאל זַיין אַזוֹי שְׁטַארְק פְרֵיילִיךְ אַז אִיךְ זָאל דִיךְ שְׁפִּירְן אִין אַלֶע מַיינֶע בֵּיינֶער אוּן אִין אַלֶע מַיינֶע אָדֶערְן, דִי שִׂמְחָה וֶועט קוּמֶען צוּ מַיינֶע פִיס אוּן אִיךְ וֶועל טַאנְצְן יֶעדְן טָאג פוּן גְרוֹיס שִׂמְחָה אוֹיף דִי גְרוֹיסֶע חֲסָדִים אַז אִיךְ בִּין אִיד אוּן אַז אִיךְ קֶען טוּן דַיינֶע מִצְוֹת.

אָנָּא הַשֵּׁם אִיךְ בֶּעט דִיר אֵייבֶּערְשְׁטֶער, הַרְחֵק מִמֶּנִּי אֶת הָעַצְבוּת וְהָעַצְלוּת, נֶעם אַוֶועק פוּן מִיר דִי דֶערְבִּיטֶערְטְקֵייט אוּן דִי פוּילְקֵייט, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל יֶעדְן טָאג רֶעדְן מִיט אַנְדֶערֶע פוּן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן שִׂמְחָה,

אִיךְ זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ קֶענֶען פְרֵיילִיךְ מַאכְן אַנְדֶערֶע, אוּן אַזוֹי וֶועל אִיךְ אַלֵיין זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין פְרֵיילִיךְ, אוּן בִּזְכוּת וָואס אִיךְ וֶועל זַיין אַזוֹי שְׁטַארְק פְרֵיילִיךְ וֶועל אִיךְ נִכְלָל וֶוערְן אִין דִיר, בִּיז אִיךְ וֶועל קוּמֶען צוּ זֶען נָאר דִיךְ, אִיךְ וֶועל גָארְנִישְׁט זֶען נָאר דִיךְ.

הֶעלְף מִיךְ הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער אִיךְ זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ הָאבְּן אַ קְלָארֶע לוֹיטֶערֶע רֵיינֶע אֱמוּנָה, אִיךְ זָאל גֶעדֶענְקֶען אַז עֶס אִיז גָארְנִישְׁט דָא נָאר דוּ בַּאשֶׁעפֶער, אוּן זַיי מִיר מוֹחֵל אַלֶע מַיינֶע עֲבֵירוֹת, אוּן אִיךְ זָאל גָארְנִישְׁט וֶועלְן נָאר זַיין מִיט דִיר, אָמֵן סֶלָה".

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן איר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

...

אִישׁ אֱמוּנוֹת

דוּ הַאלְסְט נִישְׁט פוּן זִיךְ, דָאס לָאזְט נִישְׁט וַואקְסְן

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם א׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, ט"ז מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

טַייעֶרֶער לִיבֶּער ... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב

אִיךְ הָאבּ הַנָאָה יֶעצְט זוּמֶער וֶוען אִיךְ בִּין אִין שְׁטֶעטְל דִיךְ צוּ זֶען, אִיךְ הָאבּ דִיךְ לִיבּ, אִיךְ וֶועל זִיךְ נָאךְ מֶער פְרֵייעֶן אַז דוּ וֶועסְט קוּמֶען אִינְדֶערְפְרִי צוּם גְמָרָא שִׁיעוּר, עֶס אִיז אַ מְחַיֶ׳ אָנְצוּהוֹיבְּן דֶעם טָאג מִיט לֶערְנֶען גְמָרָא; אַלֶעס אִיז אַנְדֶערְשׁ, וַוייל מִיט תּוֹרָה אִיז דִי לֶעבְּן אַ לֶעבֶּעדִיגֶע זַאךְ, מֶען בַּאקוּמְט אַ רוּחַ חַיִּים דוּרְךְ לֶערְנֶען תּוֹרָה.

שְׁטַארְק זִיךְ, הוֹיבּ שׁוֹין אָן הַאלְטְן פוּן זִיךְ, בִּיסְט אַ גוּטֶער מֶענְטְשׁ, בִּיסְט אַ גוּטֶער אִינְגֶערְמַאן, נָאר אֵיין חִסָּרוֹן הָאסְטוּ, אַז דוּ הַאלְסְט נִישְׁט פוּן זִיךְ, אוּן דָאס לָאזְט נִישְׁט וַואקְסְן.

שְׁרַייבּ מִיר דַיינֶע סִיוּמִים, שְׁרַייבּ מִיר דַיינֶע שִׁיעוּרִים; וֶועסְט מִיךְ מְחַיֶ׳ זַיין.

...

אַזוֹיפִיל מֶענְטְשְׁן וַוארְטְן אַרַיינְצוּקוּמֶען זִיךְ דוּרְכְרֶעדְן

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת רְאֵה, כ"ו מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין הוֹדָעָה.

דַארְפְסְט פַארְשְׁטֵיין, אַזוֹיפִיל מֶענְטְשְׁן וַוארְטְן אַרַיינְצוּקוּמֶען זִיךְ

דוּרְכְרֶעדְן, און די וָואךְ הָאב אִיךְ נָאכְנִישְׁט אוֹיפְגֶענוּמֶען אַ גַאנְצֶע וָואךְ, וֶוערְט אַ גְרוֹיסֶע לִיסְטֶע פוּן מֶענְטְשְׁן וָואס ווִילְן קוּמֶען; דַארְף מֶען מַאכְן עֶרְשְׁט צַייט פַאר די וָואס הָאבְּן נִישְׁט קֵיין וֶועג צוּ פְרֶעגְן און זִיךְ דוּרְכְשְׁמוּעֶסְן, אַנְדֶערֶע הָאבְּן נִישְׁט קֵיין שׁוּם וֶועג נָאר די אֵיין מָאל אַ יָאר וָואס זֵיי בְּרֶעכְן זֵייעֶר בוּשָׁה צוּ קוּמֶען; ווִי נִישְׁט ווִי, דוּ זֶעסְט מִיךְ יֶעדְן טָאג אִין שׁוּל, דוּ הָאסְט וואו צוּ פְרֶעגְן דַיינֶע שְׁאֵלוֹת.

אִיךְ וֶועל פְּרוּבִּירְן צוּ מַאכְן צַייט פַאר עֶנְק מָארְגְן, נָאר זַיי מִיר דַן לְכַף זְכוּת, וַוייל די וָואךְ הָאב אִיךְ נִישְׁט אוֹיפְגֶענוּמֶען מֶענְטְשְׁן, מַיין קָאפּ הָאט מִיר אַסַאךְ גֶעשְׁווִינְדְלְט, אוֹיךְ בִּין אִיךְ גֶעוֶוען בַּיים דָאקְטֶער, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן יֶעדְן אֵיינֶעם.

אִיךְ וֶועל פְּרוּבִּירְן מַאכְן אֶפְשָׁר צַייט מָארְגְן פַאר עֶנְק.

...

מַזָל טוֹב פַאר די חֲתוּנָה פוּן דַיין טָאכְטֶער

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פַּרְשַׁת כִּי תֵצֵא, ז' אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן
לִכְבוֹד מַיין לִיבֶּער טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר, יְרוּשָׁלַיִם ת"ו

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אִיךְ ווִיל דִיר וַוינְטְשְׁן אַ בִּרְכַּת מַזָל טוֹב פַאר די חֲתוּנָה פוּן דַיין טָאכְטֶער די כַּלָּה ... תִּחְיֶ'. דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן די זִיווּג זָאל עוֹלֶה יָפֶה זַיין, זֵיי זָאלְן אוֹיפְשְׁטֶעלְן אַ לִיכְטִיגֶע שְׁטוּבּ מִיט עֶרְלִיכֶע דוֹרוֹת, און דוּ מִיט דַיין וַוייבּ תִּחְיֶ' זָאלְן זֶען נַחַת בַּיי אַלֶע קִינְדֶער און בַּיי די אֵיינִיקְלֶעךְ, אָמֵן.

אִיךְ וַוארְט שׁוֹין און אִיךְ בֶּענְק זִיךְ שׁוֹין זִיךְ צוּ טְרֶעפְן אִין אוּמַאן רֹאשׁ הַשָּׁנָה בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן.

...

אַיינְשְׁפַּארְן אִין אַ קְלַאזֶעט?

אַ טִיטְשֶׁער פְּרֶעגְט:

אִין דִי פְּלַאץ וואו אִיךְ אַרְבֶּעט הֵייסְן זֵיי מִיךְ אַיינְשְׁפַּארְן אִין אַ קְלַאזֶעט אַ אִינְגְל מִיט וֶועם אִיךְ אַרְבֶּעט, וֶוען עֶר הֵייבְּט אָן וַוארְפְּן זַאכְן; זָאל אִיךְ עֶס טוּן?

דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה עֶנְטְפֶערְט:

חַס וְשָׁלוֹם אַיינְשְׁפַּארְן אִין אַ קְלַאזֶעט.

...

אַ מָאטָארְסַייקְל אִיז אַ סַכָּנָה

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת כִּי תֵצֵא, י״ב אֱלוּל, שְׁנַת תשפ״ה לִפְרָט קָטָן

טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ בֶּעט פַאר דִיר זָאלְסְט טְרֶעפְן שְׁנֶעל דַיין שִׁידוּךְ, דוּ זָאלְסְט שׁוֹין אָנְהֵייבְּן אַ הֵיילִיג לֶעבְּן.

בְּנוֹגֵעַ דִי מָאטָארְסַייקְל וָואס דוּ הָאסְט גֶעקוֹיפְט; דוּ זָאגְסְט הָאסְט נִישְׁט גֶעוָואלְט פְרֶעגְן אֵיידֶערְן קוֹיפְן, הָאסְט נִשְׁט גֶעוָואלְט בַּאקוּמֶען אַ ׳נֵיין׳, און יֶעצְט פְּרֶעגְסְטוּ אוֹיבּ עֶס אִיז גוּט.

טַייעֶרֶער לִיבֶּער ..., מוֹהֲרָא״ש שְׁרַייבְּט אַז דָאס אִיז אַ סַכָּנָה, אוֹיךְ קֶען מֶען נָאכְקוּקְן פְּרָאצֶענְטוּעֶל וִויפִיל וָואס פִירְן מָאטָארְסַייקְלְס שְׁטַארְבְּן הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵינוּ, דִי וָואךְ אִיז אֵיינֶער גֶעשְׁטָארְבְּן נֶעבְּן דִי יְשִׁיבָה.

אִיךְ וִויל דִיר אַ חָתָן מַאכְן און דוּ זָאלְסְט אוֹיפְשְׁטֶעלְן אַ אִידִישֶׁע שְׁטוּבּ מִיט עֶרְלִיכֶע דוֹרוֹת, טוּ נִישְׁט קֵיין סַכָּנָה׳דִיגֶע זַאכְן.

הָעִקָּר זָאלְסְטוּ זִיךְ שְׁטַארְקְן מִיט דַאוֶוענֶען און לֶערְנֶען. קוּם אִין שׁוּל דַאוֶוענֶען דִי דְרֵיי תְּפִילוֹת און הַאלְט אָן דַיינֶע שִׁיעוּרִים כְּסִדְרָן, חוּמָשׁ מִיט תַּרְגוּם אַיינְגֶעטֵיילְט לוֹיט דִי טֶעג פוּן דִי וָואךְ. מִשְׁנַיוֹת כְּסִדְרָן, און בְּלֶעטֶער גְמָרָא. אוֹיךְ זָאג דֶעם ׳יוֹם תְּהִלִּים׳.

אִיךְ וַוארְט צוּ גֵיין אוֹיף דַיינֶע שְׂמְחוֹת.

...

אַ צַדֵיקֶת וָואס הָאט גֶעהֵייסְן אֵיידְל?

אַ פְּרוֹי פְּרֶעגְט:

אִיךְ וִויל אַ נָאמֶען גֶעבְּן פַאר מַיין טָאכְטֶער אֵיידִי; אִיךְ הָאב לִיבּ דִי נָאמֶען, אָבֶער אִיךְ וִויל נִישְׁט גֶעבְּן אַבִּי אַ נָאמֶען אִין דִי לוּפְט, וָואס טוּ אִיךְ? אִיז דָא אַ נָאמֶען פוּן אַ צַדֵיקֶת וָואס הָאט גֶעהֵייסְן אֵיידְל?

דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה עֶנְטְפֶערְט:

גֶעבְּט 'אָדְל' נָאךְ דִי צַדֵיקֶת אָדְל, דֶעם בַּעַל שֵׁם טוֹב'ס טָאכְטֶער, אוּן מֶען קֶען רוּפְן דִי קִינְד "אֵיידִי", וַוייל דָאס רוּפְן מִיט אַ זִיסֶע נָאמֶען אִיז נִישְׁט מְשַׁנֶה.

...

זַייעֶר אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף דִי גֶעפִילְן פוּן אַנְדֶערֶע

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת כִּי תֵצֵא, י"ב אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר, גַּבַּאי בֵּית הַמִּדְרָשׁ הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ דְחַסִידֵי בְּרֶסְלֶב

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי ר' אֱלִימֶלֶךְ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ זָאגְט אִין דִי תְּפִלָּה קוֹדֶם הַתְּפִלָּה: "**וְשֶׁנְּדַבֵּר כָּל אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר וְהָרָצוּי לְפָנֶיךָ**", הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל רֶעדְן צוּ אַנְדֶערֶע שֵׁיין, הַארְצִיג, גֶעפִילִישׁ; דָאס אִיז אַ שֵׁיינֶע תְּפִלָּה אוֹיף וָואס מִיר דַארְפְן אַסַאךְ בֶּעטְן בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן.

וֶוער רֶעדְט נָאךְ אַ גַבַּאי, אַ מְנַהֵל, אַ חַבֵר הַנְהָלָה, אוּן זִיכֶער אַ רָב, רֹאשׁ יְשִׁיבָה; דַארְף זַייעֶר אַסַאךְ בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל רֶעדְן שֵׁיין, וֵוייךְ אוּן הַארְצִיג; מֶען זָאל אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף דִי גֶעפִילְן פוּן אַנְדֶערֶע, אוּן אֲפִילוּ אָן כַּוָונָה, בְּשׁוֹגֵג וּבְאוֹנֶס - זָאל קֵיינֶער נִישְׁט וֶוערְן וֵויי גֶעטוּן.

אִיךְ וֵוייס עֶס אִיז נִישְׁט גְרִינְג, אַ גַבַּאי דַארְף הַאלְטְן סֵדֶר, אַ מְנַהֵל דַארְף פִירְן דִי חֵדֶר, אַ חַבֵר הַנְהָלָה דַארְף אַכְטוּנְג גֶעבְּן דִי קְהִילָה זָאל זִיךְ פִירְן רִיכְטִיג וְכוּ' וְכוּ', אָבֶער עֶס אִיז נִישְׁט קֵיין הֵירוּץ צוּ רֶעדְן אָן גֶעפִילְן, מֶענְטְשְׁן וֶוערְן זַייעֶר וֵויי גֶעטוּן.

וָואס וָואלְטְן מִיר גֶעטוּן אָנֶעם רֶבִּי'ן, אָנֶעם רֶבִּי'ן וָועגֶען מִיר פַארְלוֹירְן, אָבֶער בָּרוּךְ ה' מִיר הָאבְּן דִי עֵצָה פוּן רֶבִּי'ן, פוּן זִיךְ מִתְבּוֹדֵד זַיין, בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אָן אוֹיפְהֶער.

דֶער בְּרִיווּ הָאבּ אִיךְ גֶעשְׁרִיבְּן פַאר מִיר, אִיךְ טְרַאכְט אַז דוּ וֶועסְט וֶוערְן מְחוּזָק פוּן דֶעם, שִׁיק אִיךְ דִיר דָאס.

...

פָּאלְג אַלֶעס דִי יְשִׁיבָה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַאן, י"ד אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיווּ.

אִיךְ פְרֵיי זִיךְ זֵייעֶר צוּ הֶערְן אַז דוּ נֶעמְסְט הִתְחַזְקוּת פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן.

בְּנוֹגֵעַ קוּמֶען לֶערְנֶען אִין בְּרֶסְלֶב וְכוּ'; עַקְשְׁן דִיךְ נִישְׁט, פָּאלְג דַיינֶע עֶלְטֶערְן, גֵיי אִין דִי יְשִׁיבָה וואוּ זֵיי ווִילְן דוּ זָאלְסְט גֵיין.

בְּנוֹגֵעַ וְכוּ'; פָּאלְג אַלֶעס דִי יְשִׁיבָה, סַיי מִיט נֶעמֶען מֶעדֶעצִין אוּן סַיי מִיט רֶעדְן מִיט דִי אַיינְגֶעשְׁטֶעלְטֶע. אוֹיךְ זָאלְסְטוּ זִיךְ קוֹבֵעַ זַיין אַ צַייט יֶעדְן טָאג צוּ רֶעדְן מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן, בֶּעט אִים עֶר זָאל רַחֲמָנוּת הָאבְּן אוֹיף דִיר אוּן דִיךְ מְקָרֵב זַיין צוּ אִים.

בְּנוֹגֵעַ גֵיין תְּכֵלֶת וְכוּ'; נִישְׁט דָאס אִיז בְּרֶסְלֶב, מַאךְ נִישְׁט פוּן טָפֵל עִיקָר. אַז דַיינֶע עֶלְטֶערְן ווִילְן נִישְׁט דוּ זָאלְסְט גֵיין מִיט דֶעם - זָאלְסְטוּ נִישְׁט גֵיין מִיט דֶעם, דֶער עִיקָר פוּן בְּרֶסְלֶבְ'עֶ חֲסִידוּת אִיז צְוֵוי זַאכְן, אֵיינְס דָאס רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, זִיךְ אוֹיסְשְׁמוּעֶסְן מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן אַזוֹי ווִי מֶען רֶעדְט מִיט אַ גוּטֶע פְרֵיינְד, אוּן דִי צְווֵייטֶע זַאךְ אִיז זַיין פְרֵיילִיךְ; זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט דֶעם אַז מֶען אִיז אַ אִיד.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

...

גְרוֹיסֶער חִילוּק אִין יָארְן בַּיי זִיווּג שֵׁנִי?

אַ אִינְגֶערְמַאן וָואס הָאט זִיךְ גֶע'גֶט פְּרֶעגְט:

אִיךְ בִּין פִינְף און צְוָואנְצִיג יָאר, אִיךְ הָאב גֶעוָואלְט פְרֶעגְן אוֹיב אִיךְ זָאל אוֹיסְהֶערְן אַ שִׁידוּךְ וָואס זִי אִיז אַלְט דְרַיי און דְרַייסִיג יָאר, אָדֶער דָאס אִיז צוּ אַ גְרוֹיסֶע חִילוּק אִין יָארְן? יְיִשַׁר כֹּחַ פַאר אַלֶעס

דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה עֶנְטְפֶערְט:

אוֹיסְהֶערְן.

...

מִזְמוֹר לְתוֹדָה אִיז אַ סְגוּלָה פַאר גֶעבּוֹירְן

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַאן, ט"ו אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר, לֶעיקְוָואד

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

דָאס אַז דַיין וַוייבּ הָאט דִי יָאר צְוֵויי מָאל פַארְלוֹירְן וְכוּ', דוּ ווִילְסְט ווִיסְן וִוי אַזוֹי מֶען קֶען זוֹכֶה זַיין צוּ אוֹיסְטְרָאגְן וְכוּ'.

נֶעם דִי עֵצָה פוּן רֶבִּי'ן פוּן מִזְמוֹר לְתוֹדָה, דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב', סִימָן ב), מִזְמוֹר לְתוֹדָה אִיז אַ סְגוּלָה פַאר גֶעבּוֹירְן; דָאס הֵייסְט אַז מֶען זִינְגְט און מֶען דַאנְקְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, מֶען זִינְגְט אַ גַאנְצְן טָאג: "כִּי טוֹב הַשֵּׁם, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז גוּט, כִּי טוֹב הַשֵּׁם, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז אַזוֹי גוּט צוּ אוּנְז" - דָאס הֶעלְפְט מֶען זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ אוֹיסְטְרָאגְן און גֶעבּוֹירְן בְּנָקֵל וּבְנַחַת.

יֶעצְט פָארְן מִיר צוּם רֶבִּי'ן אוֹיף אוּמַאן, זַיין דָארְט רֹאשׁ הַשָּׁנָה; וֶועסְטוּ זִיכֶער פּוֹעֵל'ן אַלֶע יְשׁוּעוֹת.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

...

וֶוען אַ מֵיידְל קוּמְט נִישְׁט צְנִיעוּת'דִיג?

אַ מְנַהֶלֶת פְּרֶעגְט:

ווָאס טוּט מֶען וֶוען אַ מֵיידְל קוּמְט נִישְׁט צְנִיעוּת'דִיג; מֶען דַארְף זָאגְן עֶפֶּעס, אָדֶער נִישְׁט זֶען?

דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה עֶנְטְפֶערְט:

מֶען דַארְף וויסְן אוֹיב דִי מֵיידְל אִיז שׁוֹין גְרֵייט צוּ הֶערְן וְכוּ', אוּן אֲפִילוּ וֶוען מֶען שְׁפִּירְט אַז מֶען קֶען זָאגְן - דַארְף מֶען דָאס אַיינְפַּאקְן מִיט אַסַאךְ גוּטְסְקֵייט אוּן וַוארֶעמְקֵייט.

...

רֶעדְן מִיט דֶרֶךְ אֶרֶץ, וֶועט אַלֶעס זַיין גוּט

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַאן, ט"ז אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

...

מַזָל טוֹב, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן דִי כְּרִית זָאל זַיין אִין צַייט אוּן עֶנְק זָאלְן מְגַדֵל זַיין דָאס קִינְד לַתּוֹרָה וּלַחוּפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים.

אוֹיף אַייעֶר פְרַאגֶע וְכוּ'; זָאגְט אַייעֶר מַאן אַז עֶס וֶועט אַייךְ זַיין זַייעֶר שְׁוֶוער צוּ קוּמֶען צוּ דִי בְּרִית מִיט אַ שֵׁייטְל וֶוען אַייעֶרֶע עֶלְטֶערְן וֵוייסְן נִישְׁט אַז אִיר הָאט אוֹיסְגֶעטוּן דִי טִיכְל אוּן אָנְגֶעטוּן אַ שֵׁייטְל, זָאגְט אַייעֶר מַאן אַז עֶס לוֹינְט נִישְׁט צוּ צֶעשְׁטֶערְן דִי שִׂמְחָה, עֶנְדֶערְשׁ זָאלְן עֶנְק אַרִיבֶּערְגֵיין אֵיין טָאג צוּ אַייעֶרֶע עֶלְטֶערְן אוּן זָאגְן אַז עֶנְק ווילְן נִישְׁט מְצַעֵר זַיין, עֶנְק הָאבְּן דָאס גֶעטוּן מִיט דַעַת תּוֹרָה, עֶנְק זֶענֶען עֶרְלִיךְ, עֶנְק ווילְן נִישְׁט וֵוייטוּן קֵיינֶעם.

אִיךְ בִּין זִיכֶער אַז עֶנְק וֶועלְן רֶעדְן מִיט דֶרֶךְ אֶרֶץ וֶועט אַלֶעס זַיין גוּט, עֶס וֶועט נִישְׁט וֶוערְן קֵיין מַחֲלֹקֶת.

...

נִישְׁט אָפְּלַאכְן פוּן וָואס מֶען רֶעדְט אִינֶעם מוֹסָד

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַאן, ט"ז אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר וְזוּגָתוֹ תִּחְיֶ', קִרְיַת בְּרֶסְלֶב

אַז דַיין ווילְן אוּן דַיין וַוייבְ'ס ווילְן אִיז צוּ זַיין גוּט - וֶועלְן מִיר אָנְנֶעמֶען דַיינֶע קִינְדֶער אִין אוּנְזֶערֶע מוֹסְדוֹת, ווייל אוֹיבּ מֶען ווִיל זַיין גוּט, עֶס אִיז נָאר שְׁוֶוער זִיךְ צוּ טוּישְׁן וְכוּ' וְכוּ' - אִיז גוּט, בַּיים סוֹף וֶועט מֶען זַיין גוּט אוּן אוֹיךְ דִי קִינְדֶער וֶועלְן זַיין גוּט.

אָפְּלַאכְן - דָאס אִיז נִישְׁט גוּט, שְׁפֶּעטְן פוּן וָואס מֶען רֶעדְט אִין דִי מוֹסָד - דָאס אִיז זֵייעֶר שֶׁעדְלִיךְ.

לְכָבוֹד דִי נַייעֶ יָאר - זָאלְסְטוּ זִיךְ שְׁטַארְקְן אִין קוּמֶען דַאוֶוענֶען אִין שׁוּל אַלֶע דְרַיי תְּפִילוֹת מִיט מִנְיָן, אוּן אַז דוּ בִּיסְט פַארְשְׁלָאפְן, עֶס אִיז שׁוֹין נִישְׁטָא קֵיין מִנְיָן - זָאלְסְטוּ נָאכְכַאפְּן גֵיין אִין שׁוּל דַאוֶוענֶען.

אוֹיךְ אִיז גוּט זָאלְסְט הָאבְּן אַ שִׁיעוּר מִיט אַ חַבְרוּתָא, אָדֶער גְּמָרָא אָדֶער הֲלָכָה, עֶס דַארְף נִישְׁט זַיין לַאנְג, אֲפִילוּ נָאר פַּאר צֶען פוּפְצְן מִינוּט.

...

עֶס אִיז גוּט צוּ זַיין בַּאשֶׁעפְטִיגְט

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַאן, ט"ז אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

... תִּחְיֶ'

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

עֶס אִיז גוּט צוּ זַיין בַּאשֶׁעפְטִיגְט, אַזוֹי וֶועט אִיר זִיךְ נִישְׁט מוּטְשֶׁען מִיט דִי נִישְׁט גוּטֶע מַחְשָׁבוֹת; אַז מֶען הָאט לֵיידִיגֶע צַייט, מֶען אִיז נִישְׁט פַארְנוּמֶען – דֶעמָאלְט קוּמֶען זֵיי שְׁטֶערְקֶער. אַזוֹי וִוי חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (כְּתוּבּוֹת נט:): "הַבַּטָּלָה מְבִיאָה לִידֵי שִׁעְמוּם", גֵיין לֵיידִיג בְּרֶענְגְט צוּ דֶעפְּרֶעסְיֶע.

עֶפְּנְט אַ פְּלֶעי גְרוּפּ אָדֶער אַ בֶּעבִּי סִיטִינְג, אַזוֹי וֶועט אִיר זַיין פַארְנוּמֶען דוּרְכְן טָאג. אוּן אוֹיךְ זָאלְט אִיר זִיךְ מִתְבּוֹדֵד זַיין יֶעדְן אִינְדֶערְפְרִי, בֶּעטְס

דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִין אַייעֶר שְׁפְּרַאךְ, שְׁמוּעֶסְט אוֹיס אַייעֶר הַארְץ, דֶערְצֵיילְט אִים אַלֶע מַחְשָׁבוֹת וָואס בּוּזְשֶׁעוֶוען אִין אַייךְ, אוּן בֶּעטְס אִים פַאר יִשּׁוּב הַדַעַת.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

...

זָאגְן מִשְׁנַיוֹת וֶועט דִיךְ מַאכְן פַאר אַ צַדִיק

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ג׳ לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַאן, ט״ז אֱלוּל, שְׁנַת תשפ״ה לִפְרָט קָטָן

טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר

נֶעכְטְן בִּין אִיךְ גֶעוֶוען בַּיי אַ מִשְׁפָּחָה שִׂמְחָה אִין ...., אִיךְ הָאבּ דָארְט בַּאגֶעגְנְט דַיין זֵיידֶע, הָרַב....

עֶר הָאט מִיר גֶעזָאגְט אַז עֶר הָאט גְרוֹיס נַחַת פוּן דִיר אַז דוּ לֶערְנְסְט אִין יְשִׁיבָה, עֶר זֶעט ווִי דוּ בִּיסְט מַצְלִיחַ, עֶר הָאט מִיר זֵייעֶר וַוארֶעם אָנְגֶעוַוינְטְשְׁן.

שְׁטַארְק זִיךְ מִיט דַיין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, בְּעִיקָר זָאלְסְטוּ זַיין זֵייעֶר שְׁטַארְק מִיט לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג מִשְׁנַיוֹת; לֶערְנֶען מֵיין אִיךְ צוּ זָאגְן זָאלְסְט ׳זָאגְן׳ מִשְׁנַיוֹת אֲפִילוּ אָן פַארְשְׁטֵיין, דָאס וֶועט דִיךְ מַאכְן פַאר אַ צַדִיק, אוֹיךְ וֶועסְטוּ זֶען יְשׁוּעוֹת, וֶועסְט טְרֶעפְן אַ גוּטֶע עֶרְלִיכֶע שִׁידוּךְ אוּן הָאבְּן הַצְלָחָה.

אַ זִיסֶע יָאר.

...

לֶערְנֶען מִיט דִי בָּחוּרִים, אוּן שְׁפִּילְן מִיט זֵיי

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' לְסֵדֶר כִּי תָבוֹא לְאוּמַאן, ט"ז אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן

טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר

בַּיים לֶערְנֶען גְּמָרָא הָאבּ אִיךְ גֶעטְרַאכְט אַ שֵׁיינֶע זַאךְ וָואס קֶען זַיין אַ גוּטֶע חִיזוּק וְהַדְרָכָה פַּאר מְלַמְּדִים.

דִי גְּמָרָא דֶערְצֵיילְט (עֲבוֹדָה זָרָה ג:) דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְנ'ס סֵדֶר הַיּוֹם, דִי עֶרְשְׁטֶע דְרַיי שָׁעָה פוּן טָאג לֶערְנְט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער תּוֹרָה, דִי צְוֵוייטֶע דְרַיי שָׁעָה אִיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער דָן דִי וֶועלְט מִיט גְרוֹיס רַחְמָנוּת, דִי דְרִיטֶע דְרַיי שָׁעָה שְׁפַּייזְט עֶר דִי גַאנְצֶע וֶועלְט, אוּן דִי לֶעצְטֶע דְרַיי שָׁעָה "יוֹשֵׁב וּמְשַׂחֵק עִם לִוְיָתָן", כִּבְיָכוֹל עֶר הָאט אַ שְׁפִּיל מִיט דִי לִוְיָתָן; פְּרֶעגְט דִי גְּמָרָא, אִין אַ צְוֵוייטֶע פְּלַאץ זֶעעֶן מִיר אַז דִי לֶעצְטֶע דְרַיי שָׁעָה - "יוֹשֵׁב וּמְלַמֵּד", לֶערְנְט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער תּוֹרָה מִיט תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן?! דִי גְּמָרָא עֶנְטְפֶערְט צְוֵוי תֵּירוּצִים, דִי צְוֵוייטֶע תֵּירוּץ אִיז: "הָא וְהָא עָבֵיד", עֶר טוּט בֵּיידֶע אִינְאֵיינֶעם; דָאס לֶערְנְט אוּנְז אַז דָאס לֶערְנֶען תּוֹרָה מִיט קִינְדֶער דַארְף צוּ גֵיין אוֹיף דִי וֶועג פוּן "הָא וְהָא עָבֵיד", דֶער מְלַמֵּד דַארְף זִיךְ אוֹיךְ שְׁפִּילְן מִיט זֵיי, אַזוֹי ווִי כִּבְיָכוֹל דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט, "יוֹשֵׁב וּמְלַמֵּד תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן, וְיוֹשֵׁב וּמְשַׂחֵק עִם לִוְיָתָן".

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר זָאלְסְט נֶעמֶען דֶעם בְּרִיוו אוֹיף לְמַעֲשֶׂה, סַיי לֶערְנֶען מִיט דִי בָּחוּרִים גְּמָרָא, אוּן סַיי גֵיין מִיט זֵיי שְׁפִּילְן. מוֹהֲרַא"שׁ אָמַר לִי בְּפֵירוּשׁ, דִי בָּחוּרִים זָאלְן שְׁפִּילְן, דִי בָּחוּרִים זָאלְן זִיךְ אוֹיסְגֶעבְּן, אָבֶער נָאכְדֶעם אוּן פַארְדֶעם זָאלְן זֵיי לֶערְנֶען פְלַייסִיג שִׁיעוּרִים כְּסִדְרָן, מִשְׁנָיוֹת, גְּמָרָא וַהֲלָכָה.

אוֹיךְ הָאבּ אִיךְ דִיר גֶעשְׁרִיבְּן זֵייעֶר אַסַאךְ בְּרִיוו, מַאךְ זִיךְ אַ קְבִיעוּת דָאס צוּ אִיבֶּערְגֵיין אוּן אִיבֶּערְלֵיינֶען כְּאִילוּ עֶס אִיז אַ נַייעֶ בְּרִיוו, אוּן בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן זָאלְסְט דָאס קֶענֶען מְקַיֵּים זַיין.

...

ווי טְרֶעפְט מֶען אַ צַדִיק צוּ מַאכְן וִידוּי דְבָרִים?

אַ תַּלְמִיד פְרֶעגְט:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

יְיַשֶׁר כֹּחַ פַאר דִי שִׁיעוּרִים אוּן פַאר דִי עֲצָתוֹ אֱמוּנָה,

אִיךְ הָאב גֶעוָואלְט פְרֶעגְן, דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה רֶעדְט בַּיי דִי שִׁיעוּרִים אַז הַיינְטִיגֶע צַייטְן אִיז זִיכֶער אוֹיךְ דָא צַדִיקִים, אוּן נָאכְדֶעם זָאגְט דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה וֶועגְן ווִדוּי דְבָרִים אַז וואוּ קֶען מֶען הַיינְט טְרֶעפְן אַ צַדִיק? וֶועגְן דֶעם גֵייט מֶען צוּם רֶבִּינְ'ס צִיוּן אוּן דָארְט מַאכְט מֶען וִידוּי דְבָרִים; אִיז דָא צַדִיקִים הַיינְטִיגֶע צַייטְן אָדֶער נִישְׁט?

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה זָאלְן הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוּטֶע גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה עֶנְטְפֶערְט:

אַוַדַאי אִיז דָא צַדִיקִים הַיינְט; נִישְׁט אִיךְ זָאג דָאס, דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה זָאגְט אַז אִין יֶעדֶע דוֹר אִיז דָא צַדִיקִים, אָבֶּער מֶען דַארְף זוּכֶה זַיין צוּ טְרֶעפְן דִי צַדִיקִים אוּן קֶענֶען אָנְקוּמֶען צוּ זֵיי אוּן זִיךְ קֶענֶען מִתְוַדֶה זַיין פַאר זֵיי.

...

נַייעֶ אַלְבּוּם "וָואס אִיז אַ רֶבִּי?"

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת נִצָבִים, כ"ג אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ פְרֵיי זִיךְ זֵייעֶר אַז דוּ עֶנְדִיגְסְט אַרוֹיסְגֶעבְּן דִי אַלְבּוּם מִיטְן נָאמֶען "וָואס אִיז אַ רֶבִּי?"

דָא הָאסְטוּ דִי וֶוערְטֶער פוּן דִי נִיגוּן פוּן דִי מַעֲשֶׂה וָואס דֶער הֵיילִיגֶער קָאמַארְנֶער זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ בְּרֶענְגְט (חוּמָשׁ הֵיכַל הַבְּרָכָה שְׁמוֹת מ, יח; וְעוֹד), אַז דֶער הֵיילִיגֶער בַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ הָאט גֶעהַאקְט זַיין קָאפּ אִין וַואלְד אִין אַ בּוֹים אוּן גֶעוֵויינְט אוּן גֶעשְׁרִיגְן: "פַאר מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען וֶועלְן זַיין רֶבִּי'ס אַזוֹי וִוי דִי בְּלֶעטְלֶעךְ פוּן בּוֹים וָואס וֶועלְן פַארְפִירְן אִידִישֶׁע קִינְדֶער".

אוֹיךְ דֶער הֵיילִיגֶער מִנְחַת אֱלִיעֶזֶר בְּרֶענְגְט (דִּבְרֵי תּוֹרָה מַהֲדוּרָה תִּנְיָינָא, אוֹת

טו) : "עֶס וֶועלְן זַיין רֶבִּי"ס אַזוֹי וִוי יָאק מָאק, וָואס וֶועלְן צוּרִיק הַאלְטְן דִי גְאוּלָה"; "יָאק מָאק' מֵיינְט שׁוּמְשׁוּם, אַזוֹי סַאךְ רֶעבִּי"ס וִוי בְּרֶעקְלֶעךְ סֶעסֶעמִי.

וָואס אִיז אַ רֶבִּי, וָואס מֵיינְט אַ רֶבִּי, פַארְוָואס דַארְף מֶען גֵיין צוּ אַ רֶבִּי?

וָואס אִיז אַ צַדִיק, וָואס מֵיינְט אַ צַדִיק, פַארְוָואס דַארְף מֶען גֵיין צוּ אַ צַדִיק?

אַ צַדִיק גֶעבְּט מִיר לֶעבְּן, צוּם הֵיילִיגְן בַּאשֶׁעפֶער זִיךְ צוּקְלֶעבְּן.

דֶער צַדִיק גֶעבְּט אַ שְׁטוּב, וואוּ מֶען הָאט זִיךְ זֵייעֶר לִיבּ.

אַ צַדִיק וַוייזְט אַ וֶועג, צוּ לֶערְנֶען תּוֹרָה אַלֶע טֶעג,

לֶערְן חוּמָשׁ יֶעדְן טָאג פוּן וָואךְ, כַאפּ אַריין מִשְׁנָיוֹת נָאךְ אוּן נָאךְ.

וֶוען מֶען מַאכְט בִּיזְנֶעס, וַוייסְט מֶען זֵייעֶר גוּט, מֶען מוּז פַארְדִינֶען יֶעדֶע מִינוּט.

מֶען מַאכְט אַ חֶשְׁבּוֹן, מֶען מוּז זֶען קְלָאר, וָואס הָאבּ אִיךְ פַארְדִינְט, פַארְגַאנְגֶענֶעם יָאר.

דֶער הֵיילִיגֶער בַּעַל שֵׁם, אִיז אַריין אַמָאל אִין וַואלְד, אוּן נִישְׁט אַרוֹיסְגֶעקוּמֶען בַּאלְד.

דִי גֶעטְרַייעֶ חֲסִידִים, גֶעטְרַייעֶ תַּלְמִידִים, גֵייעֶן קוּקְן וִוי דֶער רֶבִּי הַאלְט.

זֶעעֶן זֵיי אַ שְׁרֶעקְלֶעדִיגֶע זַאךְ, דֶער רֶבִּי שְׁרֵייט אוּן וַויינְט אוּן עֶר קָאכְט.

עֶר הַאקְט אַרֵיין זַיין קָאפּ אִין אַ בּוֹים, זֵיי שְׁטֵייעֶן דָארְט פַארְגַאפְט אוּן עֶרְשְׁטוֹינְט.

הָאבְּן זֵיי דֶעם רֶבִּי'ן גֶעפְרֶעגְט, וָואס הָאבְּן מִיר דָא מִיטְגֶעלֶעבְּט,

וָואס אִיז דִי וֵויינֶען אוּן שְׁרֵייעֶן, אוּן הַאקְן קָאפּ, וָואס טוּט דָאס מֵיינֶען?

עֶנְטְפֶערְט צוּרִיק, דֶער הֵיילִיגֶער צַדִיק, אִיךְ קוּק אוֹיף פָארְאוֹיס אִיךְ הָאבּ אַ וַוייטְן בְּלִיק.

עֶס וֶועלְן זִיךְ פַארְמֶערְן, רֶבִּי"ס וִוי דִי שְׁטֶערְן, אֲפִילוּ "יָאק מָאק", וֶועט אוֹיךְ אַ רֶבִּי וֶוערְן.

עֶס טוּט מִיר וֵויי, וֵויין אִיךְ אוּן אִיךְ שְׁרַיי, אִיךְ שׂוֹין יֶענֶעם דוֹר, אַ רַחְמָנוּת אוֹיף זֵיי,

וִוי קֶען מֶען זַיין חֲסִידִ״ישׁ, אוּן גֵיין צוּם רֶבִּינְ׳ס טִישׁ, אַז מֶען לֶערְנְט נִישְׁט גְמָרָא אוּן קֵיין חוּמָשׁ,

וִוי זָאל אִיךְ נִישְׁט וֵויינֶען, וִוי זָאל אִיךְ נִישְׁט קְלָאגְן

אִיךְ קֶען נִישְׁט דִי צַעַר דוּרְכְטְרָאגְן.

אַז עֶס קֶען זַיין אַ רֶבִּי, וָואס גֶעבְּט נִישְׁט דִי חֲסִידִים,

אַבִּיסְל חוּמָשׁ רַשִׁ״י מִיט אַפָּאר פְּסוּקִים.

עֶס גֵייט אַוֶועק דִי טֶעג, עֶס גֵייט אַוֶועק דִי יָאר,

דֶער חָסִיד רִירְט זִיךְ נִישְׁט, אֲפִילוּ אֵיין הָאר.

מֶען רֶעדְט זִיךְ נֶעבֶּעךְ אַיין, אוּנְז זֶענֶען דִי עֶכְטֶע,

אָבֶּער נִישְׁט גֶעעֶנְדִיגְט, אֲפִילוּ אֵיין מַסֶכְתָּא.

שְׁטַארְק זִיךְ מִיט דִי הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט פוּן מַאכְן סִידִיס צוּ הֵיילְן דִי בַּת מֶלֶךְ, דֶער רֶבִּי פִירְט אוֹיס דִי מַעֲשֶׂה פוּן דִי זִיבְּן בֶּעטְלֶערְס: ״אוּן אִיךְ הֵייל זֵי״, מִיט דִי כֹּחַ הַנְּגִינָה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

...

מְסִירַת נֶפֶשׁ פַארְן וִוילְן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ – יוֹם ג׳ פָּרָשַׁת נִצָּבִים, כ״ג אֱלוּל, שְׁנַת תשפ״ה לִפְרָט קָטָן

טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר

שְׁטַארְק זִיךְ זֵייעֶר מִיט דַיין הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט, טוֹיזְנְטֶער אוּן טוֹיזְנְטֶער זֶענֶען זִיךְ מְחַיֶּ׳ מִיט דִי בְּרֵיווּ פוּן אִישׁ אֱמוּנוֹת אוּן פוּן עֲצָתוֹ אֱמוּנָה.

אִיךְ ווִיל מַאכְן אַ מַעֲשֶׂה פַאר דִי קִינְדֶער וָואס מוֹהֲרָא״שׁ הָאט דֶערְצֵיילְט בַּיי דִי סְעוּדַת בְּרִית פוּן מַיין זוּן הֶערְשְׁל נֵרוֹ יָאִיר. דִי בְּרִית אִיז

גֶעוֶוען אִין בָּארָא פַּארְק בַּיי מוֹהֲרָא״ש אִין שׁוּל, דֶער מוֹהֵל אִיז גֶעוֶוען מַיין פֶּעטֶער, מַיין שְׁוֶוער׳ס בְּרוּדֶער, הָרַב דָּוִד מֵייזְלִישׁ שְׁלִיטָ״א דֶער וֶוייטְצֶענֶער רָב. דִי בְּרִית אִיז גֶעוֶוען מָאנְטָאג פַּרְשַׁת דְּבָרִים, רֹאשׁ חוֹדֶשׁ מְנַחֵם אָב, שְׁנַת תשע״ד. דִי מַעֲשֶׂה הָאבּ אִיךְ גֶעהֶערְט עֶלְף יָאר צוּרִיק, אוּן וֶוען אִיךְ דֶערְמַאן זִיךְ דִי מַעֲשֶׂה – קוּמְט מִיר צוּ וֵויינֶען פוּן הִתְרַגְּשׁוּת, פוּן דָאס הֵיילִיגְקֵייט פוּן אִידִישֶׁע קִינְדֶער.

בֶּעט דֶעם מֶעלֶער זָאל מָאלְן אַ בִּילְד ווִי אַ פְרוֹי זִיצְט אוֹיף דֶער עֶרְד מִיט אַ קִינְד אוֹיפְן שׁוֹיס מִיט אַ מֶעסֶער אִין הַאנְט, אוּן ווִי אַ נַאצִי שְׁטֵייט מִיט רְצִיחָה מִיט אַן אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְטְן בִּיקְס. אוֹיךְ זָאל מֶען זֶען אִין דֶער זַייט מֶענְטְשְׁן מִיט דִי גֶעשְׁטְרֵייפְטֶע קְלֵיידֶער, אוּן אוֹיךְ זָאל מֶען זֶען דִי שְׁטֶעכֶעדִיגֶע דְּרָאטְן, אַזוֹי ווִי עֶס אִיז גֶעוֶוען אִין לַאגֶער.

דָאס אִיז דִי מַעֲשֶׂה:

דִי פְרוֹי הָאלְט אַ זֶעקְל מִיט בֵּיידֶע הֶענְט, קֵיינֶער וֵוייסְט נִישְׁט וָואס עֶס לִיגְט אִין דִי זֶעקְל, עֶפֶּעס אַ סוֹד הַאלְט זִי דָארְט, זִי גֵייט שְׁטִילֶערְהֵייט צוּ צוּם בְּלָאזוֹבֶער רָב זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה אוּן זִי פְרֶעגְט אִים עֶפֶּעס שְׁטִילֶערְהֵייט, דֶער נַאצִי יִמַּח שְׁמוֹ שְׁטְרֶעקְט אוֹיס זַיין רֶעוָואלְוֶוער אוּן פְרֶעגְט דֶעם רָב: "זָאגְט מִיר שׁוֹין יֶעצְט וָואס פַאר אַ סוֹדוֹת עֶנְק רֶעדְן דָא, אַז נִישְׁט וֶועל אִיךְ עֶנְק שִׁיסְן".

דֶער רָב עֶנְטְפֶערְט פַאר דֶעם רָשָׁע אַז דִי פְרוֹי הָאט אִים גֶעבֶּעטְן אַ מֶעסֶער, "אַ מֶעסֶער? וָואס דַארְף זִי אַ מֶעסֶער?!" דֶער נַאצִי נֶעמְט אַרוֹיס זַיין מֶעסֶער אוּן גֶעבְּט עֶס פַאר דִי פְרוֹי, דֶער נַאצִי וֵוייסְט נִישְׁט וָואס דִי פְרוֹי ווִיל טוּן מִיט דִי מֶעסֶער, זִיכֶער ווִיל זִי זִיךְ אַלֵיינְס שֶׁעדִיגְן, אָבֶּער קִינְדֶער, וֶוער וֵוייסְט? וֶוער וֵוייסְט וָואס לִיגְט אִין דִי זֶעקְל אוּן וֶוער וֵוייסְט פַארְוָואס דִי פְרוֹי ווִיל אַ מֶעסֶער?

טַייעֶרֶע קִינְדֶער, אִין דִי צַייטְן פוּן דִי צְוֵוייטֶע וֶועלְט מִלְחָמָה וֶוען דִי דֵייטְשֶׁע רוֹצְחִים הָאבְּן אוֹיסְגֶע׳הַרְגְ׳עט אַלֶע אוּנְזֶערֶע זֵיידֶעס אוּן בַּאבֶּעס, הָאט פַּאסִירְט דִי מַעֲשֶׂה. אַ פְרוֹי הָאט גֶעבּוֹירְן אַ קִינְד אִין לַאגֶער, אַ זִיסֶע לִיכְטִיגֶע אִינְגֶעלֶע בֶּעבִּי, דִי פְרוֹי הָאט בַּאהַאלְטְן דִי קִינְד אִין אַ זֶעקְל אַז דִי

נַאצִיס זָאלְן אִים נִישְׁט זֶען, און וֶוען דִי פְרוֹי הָאט פַארְשְׁטַאנֶען אַז מֶען גֵייט אִיר שׁוֹין כִּמְעַט הַרְגְ׳עֶנֶען מִיט אִיר זִיסֶע לִיכְטִיגֶע אִינְגֶל בֶּעבִּי, הָאט זִי זֵייעֶר שְׁטַארְק גֶעוָואלְט מַאכְן אַ בְּרִית פַארְן קִינְד, און דָאס אִיז דִי סִיבָּה פַארְוָואס זִי הָאט גֶעבֶּעטְן אַ מֶעסֶער פוּנֶעם רָב, זִי הָאט גֶעוָואלְט אִיר קִינְד זָאל זַיין גֶע׳מַל׳עְט אֵיידֶער עֶר גֵייט אַוֶועק פוּן דִי וֶועלְט.

וֶוען דֶער נַאצִי יִמַּח שְׁמוֹ הָאט גֶעגֶעבְּן דִי מֶעסֶער פַאר דִי פְרוֹי הָאט דִי פְרוֹי זִיךְ אַרָאפְּגֶעזֶעצְט, גֶעעֶפְנְט דִי זֶעקֶל און גֶעגֶעבְּן אַ שְׁרֵיי: "בָּרוּךְ אַתָּה ה׳ אֱלֹקֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ", און גֶעמַאכְט דִי בְּרִית, און וֶוען דֶער נַאצִי הָאט דָאס גֶעזֶען הָאט עֶר גֶעשׁוּימְט פַאר כַּעַס, עֶר הָאט שִׁיעוּר נִישְׁט פַארְלוֹירְן זַיין אָטֶעם; דָאס הָאט עֶר נִישְׁט גֶעקֶענְט טְרַאכְטְן, אַז דֶער אִיד אִיז אַזַא עַקְשָׁן, דֶער אִיד אִיז אַזוֹי שְׁטַארְק, עֶר לָאזְט נִישְׁט אָפּ דִי אֱמוּנָה, עֶר דִינְט דֶעם בַּאשֶׁעפֶער מִיט מְסִירוּת נֶפֶשׁ.

עֶר הָאט גֶעכַאפְּט זַיין רֶעוָואלְוֶוער און זֵיי בֵּיידֶע גֶעשָׁאסְן צוּם טוֹיט, דִי מַאמֶע מִיט אִיר נַייעֶ גֶעבּוֹירֶענֶע קִינְד, און זֵייעֶר נְשָׁמָה אִיז אַרוֹיף אִין הִימְל צוּם הֶעכְסְטְן פְּלַאץ, בִּיזְן כִּסֵּא הַכָּבוֹד, מִיט אַלֶע זֶעקְס מִילְיָאן אִידִישֶׁע קִינְדֶער.

טַייעֶרֶע קִינְדֶער ווִי אִיז דָא נָאךְ אַזַא הֵיילִיגֶע זַאךְ ווִי אַ אִיד וָואס ווִיל גָארְנִישְׁט, דֶער אִיד אִיז זִיךְ מוֹסֵר נֶפֶשׁ צוּ טוּן דֶעם ווִילְן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן. לָאמִיר אַלֶע בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "חֲנוּן הַבִּיטָה מִמְּרוֹמִים", הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער קוּק אַרָאפּ פוּן הִימְל און זֶע - "תִּשְׁפֹּכֶת דַּם הַצַּדִּיקִים" דָאס פַארְגָאסֶענֶע בְּלוּט פוּן אִידִישֶׁע קִינְדֶער, "וְתַמְצִית דָּמִים", און ווִי מֶען קְוֶועטְשְׁט אוּנְז אוֹיס אוּנְזֶער בְּלוּט, "תֵּרְאֶה בְּפַרְגּוֹדְךָ וְהַעֲבֵר כְּתָמִים, אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים".

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

...

מוֹחֵל זַיין מַיין טַאטֶע?

אַ פְּרוּי פְרֶעגְט:

יֶעדֶעס יָאר פַאר יוֹם כִּיפּוּר פְרֶעגְט מִיר מַיין טַאטֶע אוֹיב אִיךְ בִּין אִים מוֹחֵל, "אוֹיב עֶר הָאט מִיר אֶפְשָׁר אַמָאל וֵוי גֶעטוּן", אִיךְ זָאג אִים אַלְץ אַז יָא, אָבֶער דֶער אֱמֶת אִיז אַז אִיךְ בִּין אִים נִישְׁט מוֹחֵל; קֶען אִיךְ אִים זָאגְן דֶעם אֱמֶת?

עֶר הָאט גֶעמַאכְט מַיין לֶעבְּן פַאר אַ גֵיהִנוֹם, זַייט אִיךְ קֶען נָאר גֶעדֶענְקֶען, עֶר הָאט מִיךְ אַסַאךְ גֶעשְׁלָאגְן, בִּיז אִיךְ הָאב אָנְגֶעהוֹיבְּן אוֹיסְהֶערְן דֶעם ראֹש יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א אוּן עֶר הָאט זִיךְ דֶערְשְׁרָאקְן אַז אִיךְ וֶועל אָנְהוֹיבְּן דֶערְצֵיילְן.

וֶוען עֶר פְרֶעגְט מִיר דָאס יָאר, קֶען אִיךְ אִים זָאגְן אַז אִיךְ בִּין אִים נִישְׁט מוֹחֵל?

דֶער ראֹשׁ יְשִׁיבָה עֶנְטְפֶערְט:

זַייט מוֹחֵל אַייעֶר טַאטֶע וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אַייךְ אוֹיךְ מוֹחֵל זַיין, אוּן בֶּעטְס דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז דִי וֵוייטָאג וָואס אִיר הָאט זָאל אַרוֹיסְגֵיין פוּן אַייעֶר הַארְץ.

וּבִזְכוּת וָואס אִיר זֶענְט מוֹחֵל וֶוער עֶס הָאט אַייךְ וֵויי גֶעטוּן וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אַייךְ מוֹחֵל זַיין.

...

כַּוָּנוֹת הַנַּעֲנוּעִים

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פָּרָשַׁת נִצָּבִים, כ"ד אֱלוּל, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרעֶר ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ זֶע וִוי עֶס פְלַאקֶערְט אִין דִיר הַפָּצָה, וִויל אִיךְ דִיר בֶּעטְן דוּ זָאלְסְט מַאכְן פוּן דֶעם בְּרִיוו קְלֵיינֶע קַארְטְלֶעךְ (נִישְׁט גָאר קְלֵיין), אוּן דָאס אוֹיסְטֵיילְן אִין אַלֶע שוּלְן. אוֹיבְן זָאל שְׁטֵיין אִין גְרוֹיס: "כַּוָּנוֹת הַנַּעֲנוּעִים", אוּן אוּנְטֶער דֶעם - דִי כַּוָּנוֹת וָואס מֶען זָאל אִינְזִין הָאבְּן בַּיים שָׁאקְלֶען, בַּיי דִי נַעֲנוּעִים.

וֶוען מֶען שָׁאקְלְט צוּ רֶעכְטְס (דָרוֹם) - הָאט מֶען אִינְזִין: 'רִבּוֹנוֹ שֶׁל

עולָם, אִיךְ ווִיל שְׁטֶענְדִיג גֶעדֶענְקֶען וֶוען עֶס גֵייט מִיר גוּט, אַלֶעס גֵייט רֶעכְטְס - אַז אַלֶעס אִיז פוּן דִיר׳.

וֶוען מֶען שָׁאקֶלְט צוּ לִינְקְס (צָפוֹן) - בֶּעט מֶען: ׳רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל שְׁטֶענְדִיג גֶעדֶענְקֶען אַז אֲפִילוּ וֶוען זַאכְן גֵייעֶן לִינְקְס - אִיז עֶס אוֹיךְ דוּ׳.

וֶוען מֶען שָׁאקֶלְט צוּ פָארְנְט (מִזְרָח) - בֶּעט מֶען: ׳רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל שְׁטֶענְדִיג גֶעדֶענְקֶען וֶוען אַלֶעס גֵייט וַוי גֶעפְּלַאנְט אַז עֶס אִיז נִישְׁט מַיין גֶעלוּנְגֶענְקֵייט, נָאר אַלֶעס אִיז פוּן דִיר בַּאשֶׁעפֶער׳.

וֶוען מֶען שָׁאקֶלְט אַרוֹיף צוּם הִימְל (מַעְלָה) - בֶּעט מֶען: ׳אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶעלְף מִיר, הֵייבּ מִיךְ אוֹיף צוּ דִיר, נֶעם מִיךְ אַרוֹיס פוּן מַיינֶע נַארִישְׁקֵייטְן׳.

וֶוען שָׁאקֶלְט אַרָאפּ (מַטָּה) - זָאל מֶען זִיךְ גוּט אוֹיסְהֶערֶן: ׳רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִיךְ בִּין אַזוֹי אַרָאפְּגֶעפַאלְן, קוּם מִיט מִיר מִיט, לָאז מִיךְ נִישְׁט בְּלַייבְּן גֶעפַאלְן, הֵייבּ מִיךְ אוֹיף, אִיךְ ווִיל זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד.

וֶוען מֶען שָׁאקֶלְט אוֹיף פַארְקֶערְט (מַעֲרָב) - בֶּעט מֶען: ׳הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער, וֶוען אַלֶעס גֵייט מִיר פַארְקֶערְט ווִיל אִיךְ גֶעדֶענְקֶען פוּן דִיר, אַז אַלֶעס אִיז פוּן דִיר, אִיךְ זָאל בְּלַייבְּן מִיט אַ שְׁטַארְקֶע אֱמוּנָה׳.

מַאךְ הַארְטֶע קַארְטְלֶעךְ, שֵׁיינֶע גְרֶעפִיקְס, גֶעפִּינְטְלְט, און פוּן אוּנְטְן זָאל שְׁטֵיין דִי הַאטְלַיין נוּמֶער, און גֶעבּ עֶס פַאר אַלֶע מְפִיצִים פוּן אַלֶע שְׁטֶעט, זֵיי זָאלְן דָאס אוֹיסְלֵייגְן אִין דִי שׁוּלְן.

דְרוּק עֶס בַּיי אוּנְזֶער קֶרֶן הַדְפָּסָה הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

...

זִיךְ זַייעֶר הִיטְן נִישְׁט צוּ וֶוערְן אִין כַּעַס

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ – יוֹם א׳ פַּרְשַׁת הַאֲזִינוּ, ו׳ תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ״ו לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ דַארְף אַ גְרוֹיסֶע נֵס, אִיךְ מוּז בַּאצָאלְן אַלֶע אַיינְגֶעשְׁטֶעלְטֶע, אִיךְ וִויל דִיר בֶּעטְן זָאלְסְט בֶּעטְן פַאר מִיר. אִיךְ וֵוייס אַז דוּ מוּטְשֶׁעסְט זִיךְ אוֹיךְ, אָבֶּער תְּפִילּוֹת קֶענְסְטוּ מִיר גֶעבְּן, אוּן אוֹיךְ קֶענְסְטוּ גֵיין נָאךְ גֶעלְט; מִיר הֶעלְפְן קֶענֶען בַּאצָאלְן אַלֶע אַיינְגֶעשְׁטֶעלְטֶע, אַלֶע זָאלְן הָאבְּן אוֹיף יוֹם טוֹב.

גֶעבּ זִיךְ אַכְטוּנְג פוּן כַּעַס – בְּעִיקָּר אִין שְׁטוּבּ; דֶער סְמֶ״ךְ מֶ״ם וֶוערְט מְשׁוּגָּע יֶעצְט וֶוען אִידְן טוּעֶן תְּשׁוּבָה, עֶר זֶעט מִיט דִי אוֹיגְן וִוי זַיין גַאנְצֶע אַרְבֶּעט גֵייט לְטִמְיוֹן, דֶערִיבֶּער זוּכְט עֶר מִיט אַלֶע וֶועגְן וִוי עֶר קֶען אַרָאפְּוַוארְפְן דֶעם מֶענְטְשׁ אִין כַּעַס, אִים אַוֶועקְנֶעמֶען פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן. בֶּעט אִיךְ דִיר זַייעֶר זָאלְסְט זִיךְ זַייעֶר הִיטְן נִישְׁט צוּ וֶוערְן אִין כַּעַס, בִּפְרָט אִין שְׁטוּבּ אוֹיף דַיין טַייעֶרֶע וַוייבּ אוּן קִינְדֶער, זָאלְסְט נִישְׁט אוֹיפְהֵייבְּן דַיין קוֹל צוּ שְׁרֵייעֶן חַס וְשָׁלוֹם, רֶעד שְׁטִיל, רֶעד וֵוייךְ, רֶעד הַארְצִיג, גֶעבּ אַכְטוּנְג נִישְׁט צוּ פַארְלִירְן דִי הֵיילִיגֶע טֶעג.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ גְמַר חֲתִימָה טוֹבָה.

...

שֶׁעצְן דֶעם מַאן, נִישְׁט קַיין חִילּוּק וָואס עֶר אִיז

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ – תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ״ו לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ׳, קִרְיַת יוֹאֵל

נָאכְדֶעם וָואס עֶנְק זֶענֶען גֶעוֶוען בַּיי מִיר אוּן אִיךְ הָאבּ גֶעזֶען אַז דִי מַצָּב אִין שְׁטוּבּ אִיז נִישְׁט גוּט, עֶנְקֶער שְׁלוֹם בַּיִת אִיז זַייעֶר זַייעֶר נִישְׁט גוּט; אִיךְ הָאבּ שְׁפֶּעטֶער גֶערֶעדְט מִיט אַייעֶר מַאן, עֶר הָאט גֶעוֵויינְט צוּ מִיר אַז עֶר וִויל אַזוֹי שְׁטַארְק הַאלְטְן דִי שְׁטוּבּ מִיט דִי זִיסֶע לִיכְטִיגֶע קִינְדֶער, זֵיי זָאלְן

נִישְׁט וֶוערְן פַארְוָואגְלְט; ווייל אִיךְ אַייךְ זֵייעֶר בֶּעטְן אִיר זָאלְט פְּרוּבִּירְן צוּ טוּישְׁן אֵיין זַאךְ פוּן אַייךְ, דִי וֶועג ווִי אַזוֹי אִיר רֶעדְט צוּ אִים, אוּן אֲפִילוּ עֶר טוּט גֶעפֶערְלִיכֶע זַאכְן – זָאלְט אִיר רֶעדְן בְּדֶרֶךְ כָּבוֹד, אַזוֹי וֶועט מֶען קֶענֶען רַאטֶעוֶועֶן דִי שְׁטוּבּ.

אִיךְ הָאבּ בַּיי מִיר אַפָּאר בְּרִיוו פוּן אוּנְזֶער זֵיידֶע ר' חַיִּים מֶענְדְל כֹּהֵן עָלָיו הַשָּׁלוֹם, ווִי עֶר שְׁרַייבְּט פַאר אֵיינֶע פוּן דִי טֶעכְטֶער (קֶען זַיין גָאר פַּאר ...): "עֶס אִיז דָא אַ פַאלְשֶׁע טָעוּת בַּיי פְרוֹיעֶן, אַז דָאס עִנְיָן פוּן הַאלְטְן בְּכָבוֹד דֶעם מַאן – אִיז שַׁיָּיךְ נָאר וֶוען עֶר אִיז אַ בַּאוואוּסְטֶער תַּלְמִיד חָכָם אוּן אַן אָנְגֶעזֶעֶנֶער פֶּערְזָאן אִין גַאס, וָואס מֶענְטְשְׁן גֶעבְּן אִים כָּבוֹד, אָבֶער אַז אִיר גוֹרָל אִיז צוּ הָאבְּן אַ מַאן אַן אִישׁ פָּשׁוּט וְכוּ', פַאר אַזַא מַאן הַאלְט נִישְׁט דִי פְרוֹי ווִיכְטִיג אִים צוּ גֶעבְּן אַ גֶעהֶערִיגְן כָּבוֹד, אָדֶער ווִי דֶער רַמְבַּ"ם הֵייסְט (פֶּרֶק טו מֵהִלְכוֹת אִישׁוּת, הֲלָכָה כ), עֶר זָאל זַיין חָשׁוּב בַּיי אִיר ווִי אַ שַׂר אָדֶער אַ מֶלֶךְ אִין שְׁטוּבּ.

אַזַא הַשְׁקָפָה אִיז פַאלְשׁ, דִי פְרוֹי דַארְף פַארְשְׁטֵיין אַז דֶעם כָּבוֹד וָואס דִי תּוֹרָה פַארְלַאנְגְט פוּן אִיר זִי זָאל גֶעבְּן אִיר מַאן – וֶוערְט נִישְׁט גֶעמָאסְטְן לוֹיט דִי חֲשִׁיבוּת פוּן אִיר מַאן, קֶען עֶר זַיין סַיי וָואס אַ נִידְרִיגֶע מַדְרֵיגָה עֶר אִיז, לִיגְט אוֹיף דִי פְרוֹי דֶער פְלִיכְט אִים מְכַבֵּד זַיין אוּן אִים שֶׁעצְן – נִישְׁט וֶועגְן קֵיין שׁוּם זַאךְ – נָאר ווייל עֶר אִיז אִיר מַאן, אוּן דִי פְרוֹי פוּן אַזַא מַאן וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ דִי זֶעלְבֶּע שְׂכַר וָואס אַ פְרוֹי וָואס הָאט אַ צַדִּיק מְפֻרְסָם פַאר אַ מַאן, ווייל דִי פְרוֹי דַארְף ווִיסְן אוּן זַיין קְלָאר אַז דָאס חֲשִׁיבוּת פוּן דִי פְרוֹי מֶעסְט זִיךְ נָאר לוֹיט ווִי זִי הַאלְט בְּכָבוֹד אִיר מַאן; מֶעג דִי פְרוֹי זִיךְ הַאלְטְן פַאר אַ צַדֶּיקֶת, פַאר אַ קְלוּגֶע, אַ גֶעבִּילְדֶעטֶע, אַ מְיֻחֶסֶת; אוֹיבּ זִי אִיז נִישְׁט נוֹהֵג כָּבוֹד פַאר אִיר מַאן, סַיי וָואס אַ נִידְרִיגֶע מַדְרֵיגָה עֶר אִיז קֶעגְן אִיר – אִיז דִי פְרוֹי אָפְּגֶעזֶען בַּיי יֶעדְן, אוּן אַלֶע אִירֶע צִדְקוֹת אוּן פֶעיִגְקֵייטְן גֵייט אִין רוֹיעֶךְ וְכוּ'".

אִיךְ שִׁיק אַייךְ אַ קָאפִּי פוּנֶעם בְּרִיוו פוּן אוּנְזֶער זֵיידֶע ר' חַיִּים מֶענְדְל, אִיךְ הָאף צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶס וֶועט זַיין פַאר אַייךְ אַ חִיזוּק.

אִיךְ וֶועל רֶעדְן מִיט אַייעֶר מַאן, אִיךְ וֶועל אִים מְחַזֵּק זַיין עֶר זָאל

גָארְנִישְׁט טוּישְׁן פוּן דִי מְסוֹרָה, עֶר זָאל נִישְׁט אַוֶועק גֵיין קֵיין רִיר פוּן וָואס מֶען הָאט זִיךְ גֶעפִירְט בַּיי אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערְן, עֶר זָאל נָאר נֶעמֶען פוּן בְּרֶסְלֶב דִי חִיזוּק אוּן שֵׂכֶל, אִיךְ וֶועל אִים זָאגְן עֶר זָאל זִינְגֶען שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם שְׁטֵייעֶדִיג נִישְׁט זִיצֶעדִיג, אוּן זִיצְן בַּיי דִי סְעוּדָה מִיט אַ שְׁטְרַיימְל, אוּן אַזוֹי וַוייטֶער.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

גֵיין נָאךְ גֶעלְט אִיז אַ תִּיקוּן פַארְן מֶענְטְשׁ

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ – תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ״ו לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר, ווִילְיַאמְסְבּוּרְג

חַסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִיר הָאבְּן זוֹכֶה גֶעוֶועְן צוּ זַיין בַּיים רֶבִּי׳ן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִין אוּמַאן, מִיר דַארְפְן זִיךְ זֵייעֶר פְרֵייעֶן אַז מִיר הָאבְּן זוֹכֶה גֶעוֶועְן צוּ זַיין דָארְט אוּן צוּ אַלֶע תִּיקוּנִים.

אִיךְ וִויל דִיר בֶּעטְן זָאלְסְט גֵיין נָאךְ גֶעלְט, גֵיי אִין דִי שׁוּלְן אוּן אִין דִי שְׁטִיבֶּער אוּן בַּיי שִׂמְחוֹת, אוּן וואוּ מֶען קֶען אַלְץ גֵיין, נֶעם דָאס פַאר הַכְנָסַת כַּלָה. עֶס אִיז דָא צְווִישְׁן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ וָואס מַאכְן חֲתוּנָה אוּן הָאבְּן נִישְׁט, וְאֵין בְּיָדָם לִפְרוֹטָה אֲפִילוּ שָׁוֶה פְּרוּטָה; דָאס וֶועט זַיין אַ תִּיקוּן פַאר דִיר. עֶס שְׁטֵייט אִין אֲשֶׁר בַּנַחַל אַז גֵיין נָאךְ גֶעלְט אִיז אַ תִּיקוּן פַארְן מֶענְטְשׁ, עֶס רַאטֶעוֶועט פוּן אַלֶע גְזֵירוֹת רָעוֹת אוּן עֶס בְּרֶענְגְט צוּ זַכּוּךְ הַנֶּפֶשׁ.

אוֹיךְ זָאלְסְטוּ לְכָבוֹד דֶעם נַייעֶם יָאר אִיבֶּערְדְרֵייעֶן דַיין סֵדֶר הַיוֹם, גֵיי שְׁלָאפְן פְרִי, אוּן אַלֶע שִׁיעוּרִים כְּסִדְרָן וָואס דוּ לֶערְנְסְט - זָאלְסְטוּ טוּן אִינְדֶערְפְרִי, מִיט אַ קְלָארֶע רֵיינֶע מֹחַ.

אוֹיךְ זָאלְסְטוּ מְחַזֵק זַיין בְּחוּרֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ.

...

אַלֶעס זָאל זַיין אָפְן, מֶען זָאל אַלֶעס קֶענֶען זֶען

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ – תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב

אִיךְ ווִיל דִיר דַאנְקֶען בְּשֵׁם כָּל הַקָּהָל וּבְשֵׁם כָּל הַחֲבוּרָה פַאר דִי הֶערְלִיכֶע רֹאשׁ הַשָּׁנָה וָואס דוּ מִיט דַיינֶע מִיט הֶעלְפֶערְס הָאבְּן אַהֶערְגֶעשְׁטֶעלְט אִין אוּמַאן. אָנְגֶעהוֹיבְּן מִיט דִי גֶעשְׁמַאקֶע סְעוּדוֹת, מִיט דִי צִימֶערְן צוּ שְׁלָאפְן, מִיט דִי פֵיינֶע הֵייסֶע מִקְוֶה, מִיט דִי זוֹיבֶּערְקֵייט, מִיט דִי שְׁמִירָה, מִיט דִי וַואסֶער, מִיט אַלֶעס אַלֶעס. בִּזְכוּת דִי גְרוֹיסֶע אוּנְטֶערְנֶעמוּנְג, בִּזְכוּת הַמִּצְוָה הַזֹּאת - זָאלְסְטוּ גֶעבֶּענְטְשְׁט וֶוערְן מִיט אַלֶע בְּרָכוֹת, יְשׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת צוּזַאמֶען מִיט אַלֶע וָואס הָאבְּן דִיר גֶעהָאלְפְן, אַ זִיס יָאר פַאר עֶנְק אַלֶע.

אִיךְ ווִיל בֶּעטְן זָאלְסְט אוֹיסְרַייסְן אַלֶע בֵּיימֶער צְווִישְׁן אוּנְזֶער בִּנְיָן אִינֶעם שֶׁטַח וואוּ מֶען גֵייט בּוֹיעֶן דֶעם בֵּית הַמֶּדְרָשׁ הַגָּדוֹל, אִיךְ בִּין נִישְׁט רוּאִיג מִיט דִי שֶׁטַח, עֶס אִיז מִיר נִישְׁט גֶעפָאלְן צוּ זֶען דִי קִינְדֶער שְׁפִּילְן דָארְט וְכוּ'. מִיר לֶערְנֶען טַאקֶע מִיט דִי קִינְדֶער קְדוּשָׁה וְטָהֳרָה, אָבֶער דָאךְ ווִיל אִיךְ עֶס זָאל נִישְׁט זַיין קֵיין אֵיין ווִינְקֶל וואוּ מֶען קֶען זִיךְ בַּאהַאלְטְן, אִיךְ ווִיל אַלֶעס זָאל זַיין אָפְן, מֶען זָאל אַלֶעס קֶענֶען זֶען.

בַּאנַיי זִיךְ צוּרִיק מִיט לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג ח"י פְּרָקִים מִשְׁנַיוֹת, תשפ"ו - תְּ'הֵא שְׁ'נַת פְּ'רִישׁ וֶ'ועֶרְן, וֶוער אַ פְּרִישֶׁער מְקוּרָב.

...

ווַייטֶער מְכַבֵּד זַיין דִי עֶלְטֶערְן

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ – יוֹם ב' פַּרְשַׁת הַאֲזִינוּ, ז' תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

גֵיי צוּ דַיינֶע עֶלְטֶערְן אוּן צוּ דַיינֶע זֵיידֶעס אוּן בַּאבֶּעס – זֵיי זָאלְן דִיר אָנְווִינְטְשְׁן, אוּן אַז מֶען וֶועט דִיר אַרַיינְזָאגְן וֶועגְן אוּמַאן וְכוּ' – זָאלְסְטוּ חַס וְשָׁלוֹם עֶנְטְפֶערְן. גֶעבּ אַכְטוּנְג נִישְׁט מְצַעֵר זַיין דַיין טַאטֶע אוּן מַאמֶע, מִיט

אַ טַאטֶע מַאמֶע טַעֲנָה'ט מֶען נִישְׁט. אַז דוּ וֶועסְט נִישְׁט עֶנְטְפֶערְן, דוּ וֶועסְט זֵיי וַוייטֶער מְכַבֵּד זַיין, אוּן פָאלְגְן דֶעם רֶבִּי'ן, וַוייטֶער קוּמֶען קֵיין אוּמַאן אוּן לֶערְנֶען אוּן דַאוֶונֶען – וֶועט זִיךְ אַלֶעס אִיבֶּערְדְרֵייעֶן לְטוֹבָה, וְסוֹף הַכָּבוֹד לָבוֹא.

אַזוֹי וִוי עֶס אִיז גֶעוֶוען בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּי נָתָן וֶועט זַיין בַּיי דִיר, מוֹהַרְנַ"ת הָאט גֶעהַאט שְׁרֶעקְלִיכֶע רְדִיפוֹת פוּן זַיין טַאטֶע, זַיין טַאטֶע הָאט אוֹיפְגֶעהֶעצְט זַיין וַוייבּ זִי זָאל זִיךְ גֶט'ן פוּן רֶבִּי נָתָן, אוּן רֶבִּי נָתָן הָאט גֶעוַוארְט מִיט גֶעדוּלְד, עֶר הָאט גֶעשְׁוִויגְן, עֶר הָאט וַוייטֶער מְכַבֵּד גֶעוֶוען זַיין טַאטֶע. אַלֶעס וָואס זַיין טַאטֶע הָאט אִים גֶעזָאגְט הָאט עֶר גֶעפָאלְגְט, אָבֶּער דֶעם רֶבִּי'ן הָאט עֶר נִישְׁט אָפְּגֶעלָאזְט. בִּיז שְׁפֶּעטֶער פְּלֶעגְט רֶבִּי נָתָן'ס טַאטֶע זִיךְ אוֹיפְשְׁטֶעלְן פַאר רֶבִּי נָתָן אוּן אִים רוּפְן מִיט אַ טִיטְל ר', וָואס גֶעוֶוענְלִיךְ אַ טַאטֶע רוּפְט נִישְׁט אַן אֵייגְן קִינְד ר'; עֶר הָאט גֶעזָאגְט פַאר רֶבִּי נָתָן: "אִיךְ הָאבּ אַזוֹיפִיל נַחַת פוּן דִיר, דוּ בִּיסְט מִיךְ אַזוֹי מְכַבֵּד, דֶערִיבֶּער רוּף אִיךְ דִיר מִיט אַ טִיטְל ר'".

אִיךְ בֶּעט דִיר נָאכְאַמָאל, גֵיי נִישְׁט אַרַיין אִין וִיכּוּחִים מִיט דַיינֶע עֶלְטֶערְן, גֵיי אַרִיבֶּער צוּ זֵיי, בֶּעט זֵיי אִיבֶּער, בֶּעט זֵיי זֵיי זָאלְן דִיךְ בֶּענְטְשְׁן, אוּן אַז מֶען פַארְשֶׁעמְט דִיךְ זָאלְסְטוּ שְׁטִיל בְּלַייבְּן, אוּן נָאכְדֶעם זָאלְסְטוּ גֵיין הִתְבּוֹדְדוּת אוּן וֵויינֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן: **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם פַארְוָואס אִיז בְּרֶסְלֶב אַזוֹי פַארְשֶׁעמְט? פַארְוָואס רֶעדְט מֶען אוֹיפְן רֶבִּי'ן אוּן אוֹיף זַיינֶע תַּלְמִידִים אַזֶעלְכֶע לָשׁוֹן הָרָע?"**

בְּרוּדֶער אַזוֹי מוּז זַיין, אוֹיף צַדִּיקִים רֶעדְט מֶען אוּן מֶען שְׁפֶּעט, אוֹיף אַלֶע אֱמֶת'עֶ צַדִּיקִים אִיז גֶעוֶוען לֵיצָנוּת. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים זָאגְן (יְרוּשַׁלְמִי בְּרָכוֹת ב, ח): "אֵין דּוֹר שֶׁאֵין בּוֹ לֵצָנִים", אִין יֶעדֶע דוֹר זֶענֶען דָא לֵצִים; אַלֶע צַדִּיקִים הָאט מֶען גֶעטְשֶׁעפֶּעט אוּן מֶען הָאט גֶעקְרִיגְט אוֹיף זֵיי, אוּן דָאס דַארְף אַרִיבֶּער גֵיין אוֹיף אַלֶע מְקוֹרָבִים, מֶען טְשֶׁעפֶּעט אוּן מֶען שְׁפֶּעט, אוּן נָאר אַזוֹי קֶען מֶען מְקַבֵּל זַיין פוּן רֶבִּי'ן. אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי הָאט דֶערְצֵיילְט (סִיפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ז' - מְזְבוּב וְעַכָּבִישׁ) וָואס עֶס הָאט זִיךְ אָפְּגֶעטוּן מִיט זַיין נְשָׁמָה אֵיידֶער זִי אִיז אַרָאפְּגֶעקוּמֶען אוֹיף דִי וֶועלְט, וִוי דֶער סַמֶ"ךְ מֶ"ם הָאט

גֶעשְׁרִיגְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אוֹיב דִי נְשָׁמָה קוּמְט אַרָאפּ אוֹיף דִי וֶועלְט, פַארְוָואס הָאסְטוּ מִיךְ בַּאשַׁאפְן?" הָאט מֶען אִים גֶעעֶנְטְפֶערְט: "דִי נְשָׁמָה מוּז אַרָאפּ קוּמֶען אוֹיף דִי וֶועלְט, דוּ גֵייא און זוּךְ דִיר אַן עֵצָה", אִיז עֶר אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען און שְׁפֶּעטֶער אִיז עֶר צוּרִיק גֶעקוּמֶען מִיט אַן אַלְטִיטְשְׁקֶן אַן אַייְנְגֶעבּוֹיגֶענֶעם, זֵיי הָאבְּן גֶעלַאכְט און גֶעזָאגְט: "דִי נְשָׁמָה קֶען שׁוֹין אַרָאפְּגֵיין, מִיר הָאבְּן שׁוֹין אַן עֵצָה", מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט אַז דִי עֵצָה זַייעֶרֶע אִיז לֵיצָנוּת; מֶען שְׁפֶּעט פוּן רֶבִּי'ן און פוּן רֶבִּינְ'ס מֶענְטְשְׁן, פוּן בְּרֶסְלֶבֶ'עֶר חֲסִידִים. דָאס אִיז דִי עֵצָה וָואס דֶער סַמֶ"ךְ מֶ"ם הָאט קֶעגְן דֶעם רֶבִּי'ן, דוּרְכְדֶעם הַאלְטְן זִיךְ מֶענְטְשְׁן אָפּ פוּן מְקוּרָב וֶוערְן צוּם רֶבִּי'ן.

אַז דוּ וֶועסְט מִיךְ פָאלְגְן, דוּ וֶועסְט וַוייטֶער מְכַבֵּד זַיין דַיינֶע עֶלְטֶערְן, דוּ וֶועסְט אַרוֹיפְגֵיין צוּ זֵיי, דוּ וֶועסְט זֵיי רוּפְן, דוּ וֶועסְט זִיךְ פִירְן ווִי מֶען פִירְט זִיךְ צוּ דִי חָשׁוּבְ'סְטֶע מֶענְטְשְׁן פוּן דֶער וֶועלְט – וֶועלְן זֵיי אָפְּלָאזְן דִי מִלְחָמָה, און עֶס קֶען זַיין אַז זֵיי וֶועלְן אוֹיךְ קוּמֶען קַיין אוּמַאן צוּם רֶבִּי'ן. לַאךְ נִישְׁט, ווַייל עֶס זֶענֶען דָא מַעֲשִׂיּוֹת צְווִישְׁן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ ווִי דִי עֶלְטֶערְן וָואס זֶענֶען גֶעוֶוען אִין אָנְהֵייבּ מִתְנַגְּדִים – זֶענֶען שְׁפֶּעטֶער גֶעקוּמֶען צוּם רֶבִּי'ן און גֶעוָוארְן תַּלְמִידִים בַּיים רֶבִּי'ן.

זַיי זִיךְ מְחַזֵּק מִיט דַיינֶע שִׁיעוּרִים כְּסִדְרָן, לֶערְן יֶעדְן טָאג חוּמָשׁ, מִשְׁנַיוֹת, גְּמָרָא, הֲלָכָה און אַזוֹי וַוייטֶער.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ גְּמַר חֲתִימָה טוֹבָה.

...

דֶער מַאן אִיז אִין אַן אָרְגָאנִיזַאצְיֶע פוּן חֶסֶד

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ – תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ', קִרְיַת בְּרֶסְלֶב

אִיר דַארְפְט זִיךְ פְרֵייעֶן אַז אַייעֶר מַאן גֵייט אִין אַן אָרְגָאנִיזַאצְיֶע פוּן חֶסֶד, אֲפִילוּ עֶס וֶועט גֵיין אוֹיפְן חֶשְׁבּוֹן פוּן זַיין אִין שְׁטוּב, אַזוֹי וֶועט עֶר

זַיין בַּאשֶׁעפְטִיגְט מִיט גוּטֶע זַאכְן. וַוייל וִויסְן וָאלְט אִיר, יֶעדֶער מֶענְטְשׁ דַארְף הָאבְּן אַ זַאךְ וַוי דָארְט אִיז עֶר אַ 'יֵשׁ', אַ זַאךְ, אַנֶערְקֶענְט וְכוּ', דָאס הֵייסְט אוֹיסֶער זַיין וַוייב, זַיין מִשְׁפָּחָה, זַיין אַרְבֶּעט, זַיינֶע שִׁיעוּרִים - דַארְף עֶר הָאבְּן אַ זַאךְ וָואס עֶר טוּט אוּן מַאכְט אוּן אִיז אַנֶערְקֶענְט, אוּן אוֹיבּ נִישְׁט - קֶען מֶען טוּן נִישְׁט גוּטֶע זַאכְן חַס וְשָׁלוֹם.

אִיז גוּט אַז אַייעֶר מַאן זָאל זִיךְ אָנְשְׁלִיסְן צוּ טוּן גוּטֶע זַאכְן, חֶסֶד, הֶעלְפְן מֶענְטְשְׁן וְכוּ', אֲפִילוּ עֶר וֶועט אַרוֹיסְגֵיין פוּן שְׁטוּב וְכוּ'; וַוי אֵיידֶער זִיצְן מִיטְן טֶעלֶעפָאן מָרָה שְׁחוֹרָה'דִיג אוּן דֶערְשְׁלָאגְן, קוּקְן מָאוִויס, קְלִיפְּס, סְטֶעטוּס, פַּאדְקֶעסְט וְכוּ', אוּן וֶוערְן אַ קְנֶעכְט פַאר דִי קְלִיפּוֹת רַחֲמָנָא לִצְּלָן.

אִיר זֶענְט נִישְׁט דִי עֶרְשְׁטֶע פְרוֹי וָואס אִיז גֶעקוּמֶען בֶּעטְן אַז דִי מַאן זָאל נִישְׁט זַיין אִין אַ חֶסֶד אָרְגָאנִיזַאצְיֶע אוּן אִיךְ הָאבּ זֵיי גֶעזָאגְט אַז זֵיי זֶענֶען נִישְׁט גֶערֶעכְט, לְדַעְתִּי דַארְפְן זִיךְ פְרוֹיעֶן פְרֵייעֶן אַז דֶער מַאן אִיז אַ וַואלֶענְטִיר צוּ טוּן חֶסֶד, וַוייל עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה, וּבִזְכוּת דִי אִינְגֶעלַייט וָואס טוּעֶן חֶסֶד שְׁטֵייט דִי וֶועלְט, אוּן מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט, בִּזְכוּת דִי הַצָּלָה אִינְגֶעלַייט, שׁוֹמְרִים אִינְגֶעלַייט אוּן חֲבֵרִים, חֶסֶד, מְצִילֵי אֵשׁ וְכַדוֹמֶה - וֶועט מָשִׁיחַ קוּמֶען בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

...

שֵׁיינֶע וֶוערְטֶער פַאר דִי וַוייבּ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ פְרֵיי זִיךְ זֵייעֶר צוּ הֶערְן אַז דוּ לֶעבְּסְט מִיט דַיין וַוייבּ מִיט לִיבְּשַׁאפְט אוּן שָׁלוֹם, אוּן אַלֶעס אִיז גוּט, אַזוֹי וִוי אַמָאל.

מוֹהַרְנַ"תּ הָאט גֶעזָאגְט, עֶר וָואלְט וֶוען גֶעדַארְפְט שְׁרַייבְּן בְּעִנְיַן שָׁלוֹם בַּיִת, בֵּינוֹ לְבֵינָהּ - אָן אַ שִׁיעוּר; וַוייל מִיט שָׁלוֹם בַּיִת הָאט מֶען רֵיינֶע מוֹחִין, מִיט לֶעבְּן מִיט לִיבְּשַׁאפְט וְכוּ' - וֶוערְט מֶען גֶערַאטֶעוֶועט פוּן עֲבֵירוֹת, מֶען לֶעבְּט בְּטָהֳרָה.

עֶס אִיז אָבֶּער וויכְטִיג צוּ וויסְן אַז דָאס וָואס דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (יְבָמוֹת סג.): "דַּיֵּינוּ שֶׁמְּגַדְּלוֹת בָּנֵינוּ, וּמַצִּילוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֵטְא", אַז דִי וַוייבּ רַאטֶעוֶועט פוּן עֲבֵירוֹת, דָאס אִיז נִישְׁט וָואס מֶען זָאגְט אִיר וֶוען מֶען וויל פוֹעֶלְ'ן וְכוּ', דָאס קֶען צוּמָאל עֶרְגֶער מַאכְן, דָאס קֶען מַאכְן שְׁפִּירְן ווי מֶען אִיז גָארְנִישְׁט וֶוערְד פַארְן מַאן, מֶען אִיז נָאר וֶוערְד פַאר שְׁמִירָה. אוֹיךְ קֶען מֶען טְרַאכְטְן 'אוֹי וַויי, אִיךְ לֶעבּ מִיט אַ מַאן וָואס אִיז נִישְׁט עֶרְלִיךְ' וְכוּ'.

דָאס וָואס דִי גְמָרָא זָאגְט - דָאס זָאגְט מֶען פַארְן מַאן, עֶר זָאל אַוֶועק קוּקְן פוּן אַלֶעס וָואס בַּאדֶערְט אוּן טְרַאכְטְן פוּנֶעם עִיקָר; אַז מֶען אִיז חֲתוּנָה גֶעהַאט אִיז מֶען עֶרְלִיךְ אוּן אָפְּגֶעהִיטְן, אִיז שׁוֹין דַּיֵּינוּ, אָבֶּער פַאר דִי וַוייבּ נִיצְט מֶען אַנְדֶערֶע דִיבּוּרִים, בִּפְרַט אַז מֶען וויל אִיר מְפַיֵּיס זַיין זִי זָאל אָנְהוֹיבְּן רֶעכֶענֶען וְכוּ', אוּן גֵיין וְכוּ' - נִיצְט מֶען שֵׁיינֶע וֶוערְטֶער, רַייכֶע וֶוערְטֶער, לִיבְּשַׁאפְט וֶוערְטֶער וְכוּ'.

גְלֵייבּ מִיר, אִיךְ קֶען מַאֲרִיךְ זַיין, דִיר שְׁרַייבְּן צֶענְדְלִיגֶער בְּלֶעטֶער, אָבֶּער מִפְּנֵי הַצְּנִיעוּת אִיז נִישְׁט שַׁיָּיךְ צוּ שְׁרַייבְּן מֶער, אִיךְ וויל רֶעדְן מִיט דִיר פָּנִים בְּפָנִים.

...

בָּארְגְן גֶעלְט צוּ קוֹיפְן אַ דִירָה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב

מֶעגְסְט בֶּעטְן דַיינֶע עֶלְטֶערְן אוּן דַיין וַוייבּ'ס עֶלְטֶערְן זָאלְן דִיר בָּארְגְן גֶעלְט צוּ קֶענֶען קוֹיפְן אַ דִירָה, עֶס אִיז אַ שִׂמְחָה פַאר עֶלְטֶערְן צוּ הֶעלְפְן דִי קִינְדֶער קוֹיפְן אַ הוֹיז, עֶס אִיז אַנְדֶערְשׁ וֶוען מֶען בָּארְגְט גֶעלְט צוּ קוֹיפְן אַ דִירָה ווי מֶען בָּארְגְט גֶעלְט צוּ לֶעבְּן; וַוייל בָּארְגְן גֶעלְט אוֹיפְן טָאג טֶעגְלִיכְן לֶעבְּן - אִיז נִישְׁט רִיכְטִיג, דָאס טוּט וַויי פַאר עֶלְטֶערְן, צוּ זֶען ווי דִי קִינְדֶער קֶענֶען נִישְׁט דוּרְכְשְׁטוּפְּן דֶעם חוֹדֶשׁ, דִי וָואךְ וְכוּ', אָבֶּער וֶוען מֶען קוֹיפְט אַ דִירָה - אִיז דָאס אַ שִׂמְחָה; זָאלְסְטוּ בֶּעטְן אַלֶע פוּן דִי מִשְׁפָּחָה אוּן אַלֶע

בַּאקַאנְטֶע, אוּן זַיי נִישְׁט דֶערְשְׁרָאקְן, מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט, אַבִּיסְל בָּארְגְט מֶען אוּן אַבִּיסְל זָארְגְט מֶען אוּן מֶען הָאט אַן אֵייגֶענֶע הוֹיז.

לֶערְנְ יֶעדְן טָאג אַ בְּלַאט גְמָרָא בַּ'בְלִי, יְ'רוּשַׁלְמִי, אוּן אַ פֶּרֶק תּ'וֹסֶפְתָּא, דִי דְרַיי לִימוּדִים אִיז דִי רָאשֵׁי תֵּיבוֹת בַּיִ"ת; מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט, דָאס אִיז אַ סְגוּלָה צוּ הָאבְן אַ בַּיִת אוֹיף דִי וֶועלְט אוּן אַ בַּיִת נִצְחִי לְנֵצַח נְצָחִים. אוּן אֲפִילוּ דוּ פַארְשְׁטֵייסְט נִישְׁט דָאס לֶערְנֶען - זָאלְסְטוּ זָאגְן דִי וֶוערְטֶער אֲפִילוּ אָן פַארְשְׁטֵיין, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן עו): "שֶׁאֵין צְרִיכִין בְּלִמּוּד רַק הָאֲמִירָה לְבַד, לוֹמַר הַדְּבָרִים כְּסֵדֶר, וּמִמֵּילָא יָבִין", מֶען דַארְף נִישְׁט פַארְשְׁטֵיין וֶוען מֶען לֶערְנְט, מֶען דַארְף נָאר לֶערְנֶען אוּן זָאגְן דִי וֶוערְטֶער פוּן דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, מֶען דַארְף נִישְׁט גְלַייךְ פַארְשְׁטֵיין, אוּן בְּמֶשֶׁךְ דִי צַייט וֶועט מֶען זוֹכֶה זַיין צוּ פַארְשְׁטֵיין.

...

מִנְהָגִים פוּן עֶרֶב יוֹם כִּיפּוּר

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת הַאֲזִינוּ, ח' תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

הַיינְט אִיז אַ גְרוֹיסֶע טָאג, 'שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִידוֹת', מֶען קוּמְט שׁוֹין נֶענְטֶער צוּם הֵיילִיגְן טָאג יוֹם הַכִּפּוּרִים, אִיךְ ווִיל דִיר שְׁרַייבְּן עֶטְלִיכֶע מִנְהָגִים פַאר דֶעם גְרוֹיסְן טָאג:

מָארְגְן עֶרֶב יוֹם הַקָדוֹשׁ פַארְטָאגְס מַאכְט מֶען דִי מִנְהָג פוּן כַּפָּרוֹת, עֶס אִיז מִיר אַ גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה אַז דִי יָאר וֶועלְן מִיר נָאכְאַמָאל קֶענֶען מְקַיֵּים זַיין אִין שְׁטֶעטְל דִי הֵיילִיגֶע מִנְהָג פוּן כַּפָּרוֹת מִיט שׁוֹחֲטִים פוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ.

דֶער מִנְהָג אִיז אַז עֶרֶב יוֹם הַקָדוֹשׁ גֵייעְן אַלֶע אִין מִקְוֶה, אוֹיךְ דִי מִשְׁפָּחוֹת.

בַּיי חֲצוֹת טוּט מֶען זִיךְ אָן בִּגְדֵי שַׁבָּת, מֶען עֶסְט אַ סְעוּדָה מִיט דִי מִשְׁפָּחָה, בַּיי דִי סְעוּדָה דֶערְצֵיילְט מֶען פַאר דִי קִינְדֶער וִוי שְׁטַארְק דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אוּנְז לִיב, עֶר וַואשְׁט אוּנְז אָפּ פוּן אַלֶע עֲבֵירוֹת, עֶר אִיז

אוּנְז מוֹחֵל אַלֶע עֲבֵירוֹת, אוּן מֶען רֶעדְט צוּ דִי קִינְדֶער פוּן אַכְטוּנְג גֶעבְּן נִישְׁט צוּ טְשֶׁעפֶּען אַנְדֶערֶע, וַוייל אוֹיף דֶעם הֶעלְפְט נִישְׁט יוֹם הַקָּדוֹשׁ, בִּיז מֶען בֶּעט זִיךְ אִיבֶּער.

דֶער מִנְהָג אִיז אַז מֶען צִינְדְט אַ 'לֶעבֶּעדִיגֶע לֶעכְט' אִין שְׁטוּב וָואס בְּרֶענְט אַ גַאנְצְן טָאג.

יוֹם כִּיפּוּר גֵייט מֶען אָנְגֶעטוּן וַוייס; אַ וַוייסֶע קִיטְל, אַ וַוייסֶע קַאפְּל, אוּן אוֹיךְ דִי פְּרוֹיעֶן גֵייעֶן וַוייס; אַ וַוייסֶע טִיכְל אוּן אַ וַוייסֶע שִׁירְצְל.

אַז מֶען וַוייסְט אַז מֶען הָאט אֵיינֶעם מְצַעֵר גֶעוֶוען - דַארְף מֶען יֶענֶעם אִיבֶּערְבֶּעטְן, וַוייל יוֹם הַקָּדוֹשׁ אִיז מְכַפֵּר אוֹיף אַלְצְדִינְג, אוֹיסֶער אוֹיף בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

אַ גְמַר חֲתִימָה טוֹבָה.

...

אַ זִיסֶע יָאר, אַ גוּטֶע יָאר, מִיט יְשׁוּעוֹת אוּן רְפוּאוֹת

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת הַאֲזִינוּ, ט' תִּשְׁרֵי, עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

הַיינְט אִיז נִישְׁט קֵיין צַייט צוּ שְׁרַייבְּן בְּרִיווּ, אִיךְ וִויל נָאר צְוֵויי זַאכְן; אֵיינְס, אִיךְ וִויל דִיךְ בֶּענְטְשְׁן זָאלְסְט הָאבְּן אַ זִיסֶע יָאר, אַ גוּטֶע יָאר, מִיט יְשׁוּעוֹת אוּן רְפוּאוֹת. אוּן אוֹיךְ וִויל אִיךְ דִיר בֶּעטְן זָאלְסְט מִיךְ מַזְכִּיר זַיין אִין דַיינֶע תְּפִילּוֹת בַּיים דַאוֶוענֶען.

אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

...

הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶּער, אִיךְ ווִיל שָׁלוֹם אִין שְׁטוּבּ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פָּרָשַׁת הַאֲזִינוּ, י"א תִּשְׁרֵי, מָחֳרַת יוֹם הַכִּפּוּרִים, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

שַׁבָּת זָאלְסְטוּ נָאר זַיין בְּשִׂמְחָה אוּן נִישְׁט מַאכְן קַיין עֵסֶק אוֹיבּ דִי שְׁטוּבּ אִיז נִישְׁט מְסוּדָר אָדֶער דִי עֶסְן אִיז נִישְׁט לוֹיט דַיין טַעַם; פַארְגֶעס נִישְׁט אַז עֶרֶב שַׁבָּת ווִילְן דִי קְלִיפּוֹת נָאר אֵיין זַאךְ, עֶס זָאל וֶוערְן אַ קְרִיגֶערַיי צְווִישְׁן מַאן אוּן ווַייבּ; זָאלְסְט דָאס זֵיי נִישְׁט נָאכְגֶעבְּן.

אִיךְ הָאבּ דִיר שׁוֹין אַסַאךְ גֶעשְׁרִיבְּן, דָאךְ שְׁרַייבּ אִיךְ דִיר נָאכְאַמָאל, אִיךְ ווִיל דוּ זָאלְסְט ווִיסְן אַז מֶען מוּז הָאבְּן שָׁלוֹם בַּיִת, נָאר מִיט שָׁלוֹם בַּיִת הָאט מֶען רֵיינֶע מוֹחִין, נָאר מִיט שָׁלוֹם בַּיִת קֶען מֶען זַיין הֵיילִיג, אוּן דֶער סַמֶ"ךְ מֶ"ם טוּט אַלֶעס אַבִּי עֶס זָאל וֶוערְן אַ רִיס צְווִישְׁן מַאן אוּן ווַייבּ, בִּפְרַט וֶוען עֶס קוּמְט דִי הֵיילִיגֶע טֶעג.

גֵיי אַבִּיסְל הִתְבּוֹדְדוּת, בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: **"הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶּער אִיךְ ווִיל שָׁלוֹם אִין שְׁטוּבּ, אִיךְ ווִיל רֶעדְן שֵׁיין אִין שְׁטוּבּ, אִיךְ ווִיל זֶען דָאס גוּטְס אִין שְׁטוּבּ, רַאטֶעוֶוע מִיךְ פוּן דִי קְלִיפּוֹת וָואס מַאכְן מִיךְ נֶערְוֶוענְדִיג אוּן גֶערֶעגְט, הֶעלְף אוּנְז מִיר זָאלְן זִיךְ לִיבּ הָאבְּן, מִיר זָאלְן לֶעבְּן בְּשָׁלוֹם".**

גֵיי הִתְבּוֹדְדוּת, גֵיי שְׁרֵיי אוֹיס דַיין הַארְץ, דֶער רֶבִּי הָאט אוּנְז גֶעגֶעבְּן אַ מַתָּנָה, רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַזוֹי ווִי מֶען רֶעדְט צוּ אַ פְרַיינְד, וואוֹיל אִיז דֶער וָואס לֶעבְּט מִיט דֶעם אוּן פָאלְגְט דֶעם רֶבִּי"ן; גֵייט הִתְבּוֹדְדוּת, שְׁמוּעֶסְן מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אַ פְרֵיילִיכְן שַׁבָּת.

...

אויסְגֶעבְּן גֶעלְט מִיט שִׂמְחָה פַאר מִצְווֹת

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ – יוֹם א', י"ג תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

הָאסְט גֶעקוֹיפְט עֶפֶּעס אַ שֵׁיינֶע מַתָּנָה פַאר דַיין ווייב? קוֹיף אַ שֵׁיינֶע זַאךְ פַאר דַיין ווייב לִכְבוֹד יוֹם טוֹב, אוּן גֶעבּ אִיר אַפָּאר דָאלֶער זִי זָאל זִיךְ קֶענֶען קוֹיפְן קְלֵיידֶער וְכַדוֹמֶה, אוּן בְּעִיקָר זָאלְסְטוּ הֶעלְפְן אִין שְׁטוּבּ מִיט דִי קִינְדֶער; וַוארְט נִישְׁט עֶס זָאל זִיךְ צֶערַייסְן חַס וְשָׁלוֹם אִירֶע נֶערְוְון, אֵיינְמָאל נֶערְוְון צֶערַייסְן זִיךְ – אִיז שְׁוֶוער בִּיטֶער, הֶעלְף אִיר מִיט דִי קִינְדֶער, מַאךְ עֶס מִיט שִׂמְחָה.

אוֹיךְ ווִיל אִיךְ דִיר בֶּעטְן זָאלְסְט נִישְׁט קַארְגְן אוֹיף מִצְווֹת, קוֹיף דִי שֶׁענְסְטֶע ד' מִינִים אוּן קוֹיף פַאר דַיינֶע קִינְדֶער ד' מִינִים; קֶרֶעכְץ נִישְׁט וֶוען עֶס קוּמְט צוּ טוּן מִצְווֹת, עֶס זָאל דִיר נִישְׁט בַּאנְק טוּן אַז דִי יוֹם טוֹב קָאסְט גֶעלְט, פַאר אַלֶעס אִיז דָא גֶעלְט; פַאר אַ קַאר, פַאר אַ הוֹיז, פַאר מֶעבְּל, פַאר שֵׁיינֶע זַאכְן, אוּן אַז מִיר הָאבְּן דִי זְכִיָּה צוּ קֶענֶען טוּן דִי מִצְווֹת פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן – דַארְף מֶען זִיךְ פְרֵייעֶן אוּן מִיט דִי גַאנְצֶע הַארְץ אוֹיסְגֶעבְּן גֶעלְט.

מֶען קֶען זֶען אִין דִי בְּרִיוו ווִי מוֹהֲרַא"ש שְׁרַייבְּט פַאר דִי וָואס בְּרֶענְגֶען אִים אַן אֶתְרוֹג, מֶען הָאט גֶעוָואלְט בְּרֶענְגֶען מַתָּנוֹת, שְׁרַייבְּט מוֹהֲרַא"ש אַז פַאר אַ מִצְוָה דַארְף מֶען בַּאצָאלְן. אַזוֹי ווִי עֶס שְׁטֵייט אִין זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ (שְׁמוֹת, קכח.) אוֹיפְן פָּסוּק (שְׁמוֹת כה, ב): "'וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי', הַאי מַאן דְּבָעֵי לְאִשְׁתַּדְּלָא בְּמִצְוָה, וּלְאִשְׁתַּדְּלָא בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִצְטְרִיךְ דְּלָא יִשְׁתַּדַּל בֵּיהּ בְּרֵיקָנַיָּא וּבְמַגָּנָא, אֶלָּא אִצְטְרִיךְ לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאִשְׁתַּדְּלָא בֵּיהּ כַּדְקָא יֵאוֹת כְּפוּם חֵילֵיהּ", וֶוען אַ מֶענְטְשׁ טוּט אַ מִצְוָה דַארְף מֶען בַּאצָאלְן גֶעלְט פַאר דִי מִצְוָה, דוּרְכְדֶעם אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ וֶוערְן נָאנְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, עַיֵּין שָׁם.

מַאךְ אַ שֵׁיינֶע סוּכָּה, בַּאצִיר עֶס מִיט דִי שֶׁענְסְטֶע נוֹי סוּכָּה, לֵייג אַרַיין דַיין הַארְץ אִין דִי מִצְווֹת; דַיינֶע קִינְדֶער וֶועלְן דָאס נָאכְמַאכְן, זֵיי וֶועלְן אוֹיךְ מַאכְן שֵׁיינֶע סוּכּוֹת. טְרַאכְט וָואס וֶועט זַיין אִין יָאר תת"ו, אִין צְוָואנְצִיג יָאר

אַרוּם וֶוען עֶס וֶועלְן זַיין שְׁוֶועֶרֶע נִסְיוֹנוֹת. גֶעבּ אַ גוּטֶע חִינוּךְ פַאר דַיינֶע קִינְדֶער, וַוייז זֵיי אַז יוֹם טוֹב אִיז דִי שֶׁענְסְטֶע זַאךְ פַאר דִיר, וֶועלְן זֵיי זַיין גוּטֶע עֶרְלִיכֶע פְרוּמֶע אִידְן.

וְהָעִקָּר זָאלְסְטוּ בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "**הַטְעִימֵנוּ נָא טַעַם סוּכָּה, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם גֶעבּ מִיר אַ טַעַם אִין דִי סוּכָּה. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֶעלְף מִיר אַז דִי הֵיילִיגֶע אוּשְׁפִּיזִין זָאלְן קוּמֶען צוּ מִיר אִין דִי סוּכָּה, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֶעלְף מִיר, אִיךְ וִויל זַיין אַ גַאנְץ יָאר אַרוּמְגֶענוּמֶען מִיט דִי שְׁכִינָה הַקְדוֹשָׁה**".

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אִיךְ בִּין מְקַנֵא דַיין זְכוּת, וִוי דוּ זָארְגְסְט פַאר דַיין טַאטֶע

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב

אִיךְ בִּין מְקַנֵא דַיין זְכוּת, דַיין כִּיבּוּד אָב וָאֵם, וִוי דוּ זָארְגְסְט פַאר דַיין טַאטֶע, וִוי דוּ הֶעלְפְסְט אִים מִיט גֶעלְט פַאר יוֹם טוֹב, וִוי דוּ גֶעבְּסְט אַכְטוּנְג אוֹיף זַיין כָּבוֹד.

בִּזְכוּת דִי גְרוֹיסֶע מִצְוָה - וֶועסְטוּ זוֹכֶה זַיין צוּ אַלֶע בְּרָכוֹת אוּן אַלֶע יְשׁוּעוֹת, בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן אִיז דִי מִצְוָה זֵייעֶר גְרוֹיס. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (קִידוּשִׁין ל:): "הִשְׁוָה הַכָּתוּב כִּבּוּד אָב וָאֵם לִכְבוֹד הַמָּקוֹם", דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וִויל מֶען זָאל מְכַבֵּד זַיין עֶלְטֶערְן אַזוֹי וִוי מֶען אִיז אִים מְכַבֵּד.

מֶענְטְשְׁן הָאבְּן נִישְׁט קֵיין הַשָּׂגָה אִין דִי מִצְוָה, מֶען אִיז לֵיידֶער מְזַלְזֵל אִין דֶעם, מֶען אַנְטְלוֹיפְט פוּן דֶעם, מֶען וַוארְפְט עֶס צוּ דִי אַנְדֶערֶע גֶעשְׁוִויסְטֶער, אוּן נָאר שְׁפֶּעטֶער וֶוען עֶס אִיז שׁוֹין צוּ שְׁפֶּעט, מֶען קֶען שׁוֹין נִישְׁט טוּן דִי מִצְוָה - דֶעמָאלְט הָאט מֶען חֲרָטָה.

זֵיי זִיךְ מוֹסֵר נֶפֶשׁ צוּ דַאוֶוענֶען דִי דְרַיי תְּפִילוֹת מִיט מִנְיָן, לְכָבוֹד דִי נַייעֶ יָאר זָאלְסְטוּ זִיךְ פַארְלֵייגְן צוּ דַאוֶוענֶען דִי דְרַיי תְּפִילוֹת דַוְקָא אִין שׁוּל,

און אַז עֶס אִיז שׁוֹין נִישְׁטָא קֵיין מִנְיָן - זָאלְסְטוּ נָאכְאַלְץ גֵיין אִין שׁוּל דַאוֶונֶען.

...

לְכָבוֹד דִי נַייעֶ יָאר זִיךְ מְקַבֵּל זַיין צוּ גְרִיסְן יֶעדְן

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - תִּשְׁרֵי, שְׁנַת תשפ"ו לִפְרָט קָטָן

... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב

מַאךְ אַבִּיסְל צַייט יֶעדְן טָאג צוּ שְׁמוּעֶסְן מִיט דַיין וַוייבּ, דֶערְצֵייל אִיר שֵׁיינֶע זַאכְן פוּן וָואס דוּ הָאסְט גֶעלֶערְנְט, דֶערְצֵייל אִיר אַגָּדוֹת חֲזַ"ל. אוֹיךְ זָאלְסְטוּ אִיר דֶערְצֵיילְן פוּן דִי חִיזוּק וָואס דוּ הָאסְט גֶעשְׁמוּעֶסְט מִיט אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, דָאס אִיז נִישְׁט אִין דִי אִיסוּר וָואס חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (אָבוֹת א, ה): "אַל תַּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה, בְּאִשְׁתּוֹ אָמְרוּ, קַל וָחֹמֶר בְּאֵשֶׁת חֲבֵרוֹ", מֶען זָאל נִישְׁט פַארְמֶערְן שְׁמוּעֶסְן מִיט אַ פְרוֹי, אֲפִילוּ נִישְׁט מִיט דִי אֵייגֶענֶע וַוייבּ; דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים מֵיינֶען צוּ זָאגְן מֶען זָאל נִישְׁט צֶעבְּרֶעכְן דִי וַוייבּ, אִיר דֶערְצֵיילְן דוּרְכְפֶעלֶער, בִּלְבּוּלִים און סְפֵיקוֹת וְכוּ', אָדֶער אוֹיבּ מֶען הָאט חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, וַוייל דָאס קֶען אִיר זַייעֶר צֶעבְּרֶעכְן, דָאס קֶען גוֹרֵם זַיין צוּ "וְסוֹפוֹ יוֹרֵשׁ גֵּיהִנּוֹם", אָבֶּער חִיזוּק, אַגָּדוֹת חֲזַ"ל, און שֵׁיינֶע זַאכְן וָואס מֶען הָאט גֶעשְׁמוּעֶסְט אִין שׁוּל - דָאס אִיז אַ גְרוֹיסֶע מִצְוָה צוּ דֶערְצֵיילְן.

אוֹיךְ זָאלְסְטוּ זִיךְ אוּמְקוּקְן אוֹיף אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, זֵיי בַּאגְרִיסְן, זֵיי פַארְגִינֶען אַ שְׁמֵייכְל. לְכָבוֹד דִי נַייעֶ יָאר זָאלְסְטוּ זִיךְ מְקַבֵּל זַיין יֶעדְן אֵיינֶעם גְרִיסְן אַ גוּט מָארְגְן, יֶעדְן גְרִיסְן אַ גוּטְן טָאג, אַ גוּטְן אָוֶוענְט וְכוּ'.

חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (בְּרָכוֹת ו:): "יַקְדִּים לוֹ שָׁלוֹם", מֶען זָאל זַיין דֶער וָואס בַּאגְרִיסְט עֶרְשְׁט אַ צְוֵוייטְן; מִי יִתֵּן אַז צְוִוישְׁן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ זָאל מֶען דָאס נִישְׁט קֶענֶען מְקַיֵּים זַיין, וַוייל אַלֶע וֶועלְן אָנְהֵייבְּן גְרִיסְן, מֶען וֶועט נָאר קֶענֶען צוּרִיק גְרִיסְן.

...

סוּכּוֹת אִיז מוֹהֲרָא״שְׁ׳ס זַאךְ

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳, י״ד תִּשְׁרֵי, עֶרֶב סוּכּוֹת, שְׁנַת תשפ״ו לִפְרָט קָטָן לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

סוּכּוֹת אִיז מוֹהֲרָא״שְׁ׳ס זַאךְ, מוֹהֲרָא״שְׁ׳ס יוֹם טוֹב. מוֹהֲרָא״שׁ זָאגְט, דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט זַיין זַאךְ אִיז רֹאשׁ הַשָּׁנָה, מוֹהֲרְנַ״ת הָאט גֶעזָאגְט זַיין זַאךְ אִיז יוֹם הַקָּדוֹשׁ, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מוֹחֵל יֶעדְן אֵיינֶעם, און מוֹהֲרָא״שׁ זָאגְט: ״מַיין זַאךְ אִיז סוּכּוֹת״, וֶוען מֶען זֶעט אַז עֶסְן, טְרִינְקֶען, שְׁלָאפְן - אִיז רוּחָנִיּוּת אֱלָקוּת, מֶען מַאכְט פוּן גַשְׁמִיּוּת - רוּחָנִיּוּת, עֶס וֶוערְט אַ שִׁלּוּב פוּן דִי צְוֵויי שֵׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים הֲוַיָ״ה אֲדֹנָ״י, וָואס בֵּיידֶע אִינְאֵיינֶעם אִיז סוּכָּ״ה, אַזוֹי וִוי דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ זָאגְט (תִּיקּוּנֵי זוֹהַר, תִּיקּוּן יג; וְעוֹד) סוּכָּה אִיז אֵיין און נַיינְצִיג אַזוֹי וִוי דִי צְוֵויי הֵיילִיגֶע שֵׁמוֹת יאהדונה״י; מֶען זִיצְט אַרוּם גֶענוּמֶען מִיט דִי הֵיילִיגֶע אוּשְׁפִּיזִין, דִי הֵיילִיגֶע גֶעסְט.

מָארְגְן וֶועלְן מִיר זוֹכֶה זַיין צוּ קֶענֶען מְקַיֵּים זַיין דִי הֵיילִיגֶע מִצְוָה פוּן שָׁאקְלֶען דִי ד׳ מִינִים, בַּיים שָׁאקְלֶען זָאלְסְטוּ זִיךְ מִתְבּוֹדֵד זַיין, בַּיי אַלֶע זַייטְן זָאלְסְטוּ בֶּעטְן נָאר דִי אֵיין זַאךְ, זָאלְסְט בֶּעטְן: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִיךְ וִויל זַיין מִיט דִיר, סַיי רֶעכְטְס סַיי לִינְקְס, סַיי פָארְאוֹיס, סַיי וֶוען אִיךְ בִּין בִּבְחִינַת עָיֵיל, בִּבְחִינַת רָצוֹא, בִּבְחִינַת אִם אֶסַּק שָׁמַיִם - זָאל אִיךְ זַיין מִיט דִיר און וִויסְן אַז אִיךְ קֶען גֵיין הֶעכֶער און הֶעכֶער״, און וֶוען דוּ שָׁאקְלְסְט אוּנְטְן זָאלְסְטוּ וֵויינֶען און שְׁרַייעֶן: ״הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער גֶעבּ מִיר נָאךְ אַ גֶעלֶעגֶנְהֵייט, אִיךְ וִויל נִישְׁט בְּלַייבְּן לִיגְן אִין דִי בְּלָאטֶע, אִיךְ וִויל זַיין מִיט דִיר״, און וֶוען דוּ שָׁאקְלְסְט צוּ מַעֲרָב זָאלְסְטוּ אוֹיךְ בֶּעטְן: ״הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער אִיךְ וִויל גֶעדֶענְקֶען אַז דוּ בִּיסְט מִיט מִיר אֲפִילוּ אַלֶעס גֵייט מִיר פַארְקֶערְט״.

דָאנֶערְשְׁטָאג נַאכְט וֶועלְן מִיר זִיךְ צַאמְקוּמֶען לְכָבוֹד דִי יָארְצַייט פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי״ן, מִיר וֶועלְן דַאנְקֶען און לוֹיבְּן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן ׳אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵינוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ, אַז מִיר הָאבְּן אַ רֶבִּי וָואס הָאט רַחְמָנוּת אוֹיף אוּנְז און גֶעבְּט אוּנְז עֵצוֹת וִוי מִיר זָאלְן קֶענֶען זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין דָּבוּק צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן׳.

אַ פְרֵיילִיכְן יוֹם טוֹב.

אִיךְ פְרֵייא זִיךְ מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן

"אוֹי מַיין סוּכָּה אִיז אַוֶועקְגֶעפְלוֹיגְן מִיט דִי ווִינְט, יֶעצְט וֶועל אִיךְ נִישְׁט הָאבְּן קֵיין סוּכָּה, אוֹי וֵויי... מֶען הָאט מִיר אַלֶעס אַוֶועק גֶענוּמֶען, נִישְׁט קֵיין שׁוֹפָר רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נִישְׁט קֵיין ד' מִינִים סוּכּוֹת, גָארְנִישְׁט גָארְנִישְׁט, אוּן יֶעצְט הָאבּ אִיךְ נִישְׁט קֵיין סוּכָּה אוֹיךְ נִישְׁט... אוֹי וֵויי..."

גֶעוֶוען אִיז דָאס מִיט יָארְן צוּרִיק וֶוען דִי קָאמֶענִיסְטְן דִי רְשָׁעִים הָאבְּן גֶעפַּיינִיגְט דִי עֶרְלִיכֶע אִידְן, ווִי זֵיי הָאבְּן גֶעזֶען אַ אִיד וָואס בֵּייגְט זִיךְ נִישְׁט פַּאר זֵיי – הָאבְּן זֵיי אִים פַּארְשִׁיקְט קַיין סִיבִּיר, ווַייט ווַייט פוּן אִידְן, ווַייט ווַייט פוּן מִשְׁפָּחָה. אִין סִיבִּיר אִיז אַ גַאנְץ יָאר אַייז קַאלְט, דָארְט הָאבְּן זֵיי גֶעפַּיינִיגְט דִי עֶרְלִיכֶע אִידְן זֵיי זָאלְן זִיךְ אוּנְטֶערְגֶעבְּן פַּאר דִי רוּסִישֶׁע צַאר, אוּן חַס וְשָׁלוֹם אָפְּלָאזְן דִי תּוֹרָה.

"אוֹי וֵויי, מַיין סוּכָּה אִיז אַוֶעקְגֶעפְלוֹיגְן מִיט דִי ווִינְט..."

גֶעוֶועןְ אִיז דָארְט אַ אִיד אַ גְרוֹיסֶער צַדִיק וָואס הָאט גֶעהֵייסְן ר׳ מֶענְדְל פוּטֶערְפַּאס זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, אוֹיךְ אִים הָאט מֶען פַארְטְרִיבְּן קַיין סִיבִּיר פַארְן לֶערְנֶען תּוֹרָה מִיט אִידִישֶׁע קִינְדֶער. ר׳ מֶענְדְל אִיז גֶעוֶועןְ דָארְט פַאר צֶענְדְלִיגֶער יָארְן, אוּן וִויפִיל מֶען הָאט אִים גֶעפַּיינִיגְט הָאט מֶען אִים נִישְׁט גֶעקֶענְט אַוֶועקְנֶעמֶען פוּן דִי תּוֹרָה אוּן פוּן בַּאשֶׁעפֶער.

עֶס אִיז גֶעקוּמֶען פַאר דִי הֵיילִיגֶע טֶעג, אוּן ר׳ מֶענְדְל טְרַאכְט צוּ זִיךְ ׳וָואס וֶועט דָא זַיין ? עֶס קוּמְט רֹאשׁ הַשָּׁנָה אוּן אִיךְ הָאבּ נִישְׁט קֵיין שׁוֹפָר, עֶס קוּמְט סוּכּוֹת אוּן עֶס אִיז נִישְׁטָא קֵיין אֶתְרוֹג, קֵיין לוּלָב מִיט הֲדַסִּים אוּן עֲרָבוֹת, אָבֶער אַ סוּכָּה קֶען אִיךְ הָאבְּן ; אִיךְ וִויל זִיךְ צַאמְקְלַאפְּן אַפָּאר בְּרֶעטֶער אוּן לֵייגְן צְוַוייגְן מִיט בְּלֶעטֶער פַאר סְכַךְ, אַזוֹי וֶועל אִיךְ קֶענֶען מְקַיֵים זַיין דִי הֵיילִיגֶע מִצְוָה פוּן עֶסְן יוֹם טוֹב סוּכּוֹת אִין דִי הֵיילִיגֶע סוּכָּה׳.

אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, ר׳ מֶענְדְל אִיז זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ, עֶר בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל אִים הֶעלְפְן טְרֶעפְן שְׁטִיקְלֶעךְ הֶעלְצֶער אוּן עֶר קְלַאפְּט זִיךְ צוּזַאמֶען אַ סוּכָּה, עֶר וַוארְט שׁוֹין ׳וֶוען וֶועט שׁוֹין זַיין סוּכּוֹת אוּן אִיךְ וֶועל קֶענֶען דָא אִין גָלוּת סִיבִּיר מְקַיֵים זַיין דִי הֵיילִיגֶע מִצְוָה׳.

״אוֹי מַיין סוּכָּה אִיז אַוֶועקְגֶעפְלוֹיגְן מִיט דִי ווִינְט, יֶעצְט

װֶועל אִיךְ נִישְׁט הָאבְּן קֵיין סוּכָּה, אוֹי וֵויי... מֶען הָאט מִיר אַלֶעס אַװֶועק גֶענוּמֶען, נִישְׁט קֵיין שׁוֹפָר רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נִישְׁט קֵיין ד׳ מִינִים סוּכּוֹת, גָארְנִישְׁט גָארְנִישְׁט, אוּן יֶעצְט הָאבּ אִיךְ נִישְׁט קֵיין סוּכָּה אוֹיךְ נִישְׁט... אוֹי וֵויי...״

דֶער צַדִיק ר׳ מֶענְדְל װִיל שׁוֹין אָנְהֵייבְּן וֵויינֶען פוּן צַעַר, אָבֶּער עֶר גֶעבְּט זִיךְ אַ כַאפּ אוּן זָאגְט ׳הַיינְט אִיז יוֹם טוֹב סוּכּוֹת, יוֹם טוֹב דַארְף מֶען זַיין פְרֵיילִיךְ, יוֹם טוֹב טָאר מֶען נִישְׁט וֵויינֶען אוּן זַיין בְּצַעַר; אַז מֶען הָאט מִיר אַלֶעס אַװֶועק גֶענוּמֶען, נִישְׁט קֵיין שׁוֹפָר, נִישְׁט קֵיין סוּכָּה, נִישְׁט קֵיין ד׳ מִינִים – זָאל אִיךְ יֶעצְט אַװֶועק גֶעבְּן דִי מִצְוָה פוּן שִׂמְחָה? נֵיין! אִיךְ גֵיי נִישְׁט וֵויינֶען, אִיךְ גֵיי זַיין פְרֵיילִיךְ! אִיךְ װֶועל הָאבְּן דִי מִצְוָה פוּן זַיין פְרֵיילִיךְ מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן׳; עֶר הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן טַאנְצְן ׳וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶךָ וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ׳.

טַייעֶרֶע קִינְדֶער, מִיר לֶערְנֶען זִיךְ אַרוֹיס פוּן דִי מַעֲשֶׂה אַז מִיר זָאלְן גֶעדֶענְקֶען צוּ זַיין פְרֵיילִיךְ אַז מֶען אִיז אַ אִיד, אוּן אֲפִילוּ מֶען הָאט נִישְׁט וָואס מֶען װִיל, מֶען הָאט נִישְׁט וָואס מֶען דַארְף – זָאל מֶען וַוייטֶער בְּלַייבְּן פְרֵיילִיךְ מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְן.

לָאמִיר זִינְגֶען אוּן טַאנְצְן: ״טַאטֶע אִיךְ לוֹיבּ דִיךְ, טַאטֶע אִיךְ דַאנְק דִיךְ, וַוייל אִיךְ בִּין אַ אִיד״.

מהדורת קנאלל

הספר הקדוש הזה נתנדב לזכות

מוה"ר **אברהם אליהו קנאלל** הי"ו

וזוגתו **פיגא** תחי'

וילדיהם

מלכה, ישראל, אליעזר
שלמה, משה מרדכי

שיחיו

הקדוש ברוך הוא ימלא כל משאלות לבם לטובה,
ויתברכו מפי עליון בבני, חיי, ומזוני רוויחא

וזכות רבינו ז"ל ותלמידיו הקדושים, יגן
וימליץ בעדם תמיד, אמן כן יהי רצון